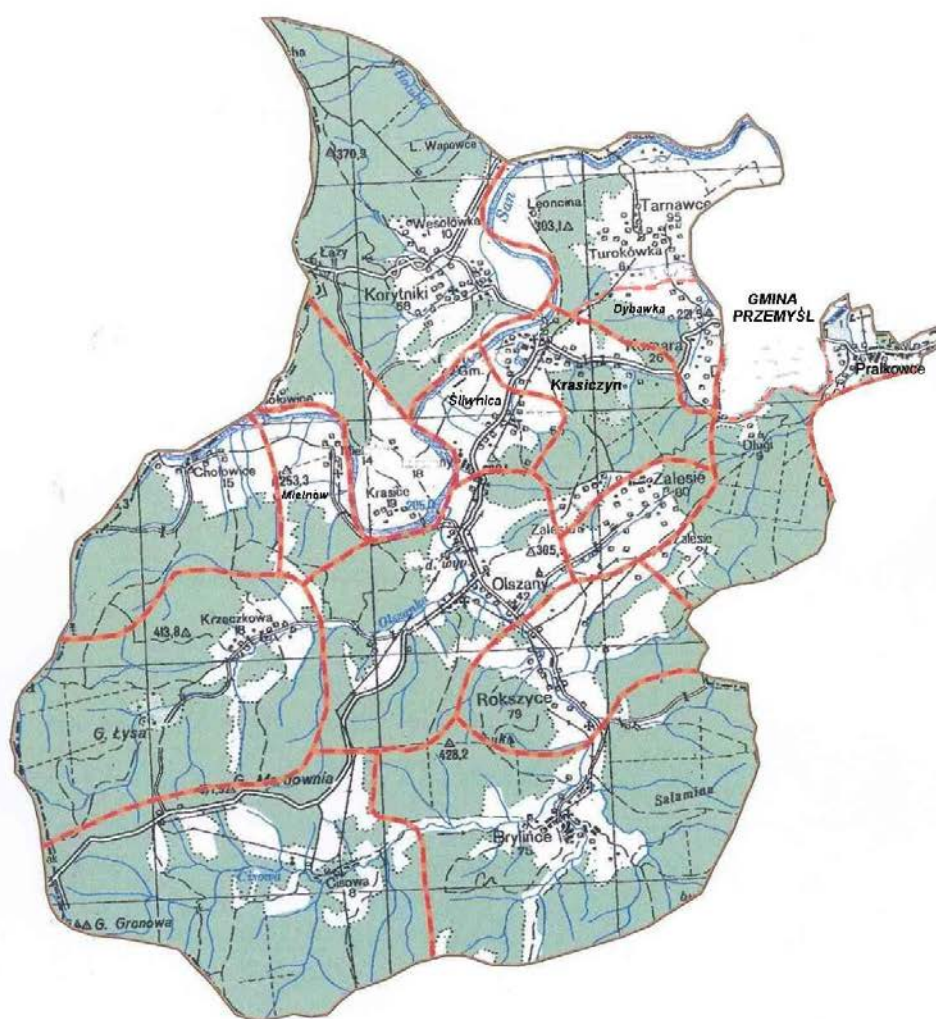

Strategia Rozwoju Gminy Krasieczyn na lata 2015-2025

Opracowanie:

Agencja Personalna HR Karpaty Agata Słaby

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	4
Przesłanki budowy Strategii Rozwoju Gminy Krasieczyn na lata 2015-2025	5
Metodologia prac	6
Organizacja procesu tworzenia Strategii	7
Obraz środowiska lokalnego – diagnoza społeczno-gospodarcza	7
Analiza strategiczna uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych metodą SWOT	8
Ewaluacja dotychczasowej Strategii Rozwoju	8
Identyfikacja obszarów priorytetowych i sformułowanie planu operacyjnego	9
Nadrzędne dokumenty strategiczne	10
Strategie Zintegrowane	11
Program Strategiczny Błękitny San	14
Diagnoza podstawowych uwarunkowań rozwojowych	16
Położenie Gminy:	16
Ludność	17
Zasoby przyrodnicze	19
Infrastruktura techniczna	19
Sieć drogowa	19
Komunikacja publiczna:	20
Wodociągi, kanalizacja i gospodarka wodna:	20
Sieć gazowa i ciepła	21
Użytkowanie gruntów i rolnictwo.	21
Gospodarka na terenie gminy Krasieczyn.	22
Infrastruktura energetyki:	23
Walory historyczne:	23

Mieszkalnictwo	24
Gminne jednostki organizacyjne:	24
Inne jednostki organizacyjne na terenie gminy:	24
Potencjał turystyczny:	25
Potencjał gospodarczy	26
Rynek Pracy:	27
Kapitał ludzki	28
Wykształcenie mieszkańców gminy Krasiczyn:	30
Jakość życia:	30
Atrakcyjność przyrodnicza:	32
Zarządzanie rozwojem:	32
Analiza SWOT	34
Wizja i misja rozwoju Gminy Krasiczyn	40
Plan operacyjny	41
OBSZAR PRIORYTETOWY I	45
OBSZAR PRIORYTETOWY II:	55
OBSZAR PRIORYTETOWY III:	60
OBSZAR PRIORYTETOWY IV	72
Przedsięwzięcia zaplanowane w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Dla Gminy Krasiczyn: ...	89
System monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy	93
Poziom organizacyjny	93
Poziom merytoryczny	95
Procedura monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn	95
Poziom społeczny upowszechnienia:	97

Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025 jest podstawowym i najważniejszym dokumentem strategicznym samorządu gminy, w której zawarte są obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju, w przestrzeni prowadzonej przez władze gminy. Uwzględniając obowiązujące zasady rozwoju regionalnego w Polsce (tzw. nowy paradygmat rozwoju regionalnego) oraz wyzwania, przed jakimi stoi Gmina Krasiczyn, dokument ten uwzględnia potrzeby i oczekiwania całej wspólnoty samorządowej.

Największe atuty Gminy Krasiczyn stanowią:

- Korzystne położenie (bliskość aglomeracji przemyskiej, jak również granicy polsko-ukraińskiej, sąsiedztwo ważnych atrakcji turystycznych, zlokalizowanych m.in. w Przemyśle, Forty, – gmina jako „baza wypadowo-noclegowa”) i wysoka dostępność komunikacyjna (połączenie drogowe z drogą krajową nr 28, drogą wojewódzką nr 884, , rozwinięta sieć dróg gminnych);
- Wartościowy potencjał turystyczno-rekreacyjny rozumiany jako walory krajobrazowo-przyrodnicze i bogactwo dziedzictwa kulturowego gminy, rozwinięta sieć szlaków turystycznych oraz tras rowerowych, prowadzących po najbardziej atrakcyjnych miejscach gminy.
- Potencjał ludzki – korzystne wskaźniki demograficzne, faktyczny napływ ludności na teren gminy (potencjał osiedleńczy i rezydencjonalny).

Dzięki temu teren obszaru gminy stanowi atrakcyjne miejsce dla nowego osadnictwa oraz potencjalny teren turystyczno-rekreacyjny. Powzięcie zrealizowania szans związanych z usytuowaniem oraz bogatym potencjałem turystyczno-rekreacyjnym, przy wykorzystaniu aktywności mieszkańców, powinno stanowić w najbliższej przyszłości jedno z najważniejszych wyzwań, stojących przed całą wspólnotą samorządową. W tym odniesieniu, u podstaw realizacji celów i kierunków działań Strategii leży nawiązywanie współpracy pomiędzy Gminą Krasiczyn a sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego, sektorem gospodarczym, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami. Wyzwanie to sprawia, iż Strategia Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025 zawiera zadania będące w kompetencjach innych szczebli samorządowych i partnerów gospodarczych oraz społecznych, którzy aktywnie włączyli się w budowanie jej założeń.

W systemie zarządzania polityką rozwoju, Strategia pełni kluczową rolę, jako generalny plan postępowania władz samorządowych, partnerów gospodarczych i społecznych, którzy mogą się na nią powoływać w procesie pozyskiwania środków zewnętrznych oraz w oparciu o nią budować własne plany strategiczne. Dzięki temu dokument ten jest również narzędziem kierowania i intensyfikowania współpracy z partnerami samorządowymi, prywatnymi i pozarządowymi. Tworzenie partnerstw na etapie realizacji poszczególnych kierunków interwencji niniejszej Strategii, będzie miało kluczowe znaczenie dla rozwoju gminy, w tym również w związku z

pozyskiwaniem zewnętrznych środków finansowych. Wskazane instrumenty realizacji polityki rozwoju w latach 2015-2025 wymagają bowiem zacieśnienia współpracy i skoordynowania działań podejmowanych przez samorządy oraz podmioty prywatne i organizacje pozarządowe w obszarze realizacji usług publicznych na rzecz mieszkańców, turystów, przedsiębiorców oraz innych klientów. Stąd też Strategia Rozwoju Gminy Krasiczyn nie obejmuje wyłącznie zadań będących w kompetencjach samorządu gminnego, ale wskazuje na rozwiązania niezbędne dla stałego i efektywnego rozwoju całej wspólnoty lokalnej. Takie podejście jest zgodne z nowym paradygmatem polityki regionalnej państwa – wieloszczeblowym zarządzaniem Strategią.

Strategia Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025 jest spójna z priorytetami i celami dokumentów szczebla krajowego i regionalnego, tj. Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie; Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju do 2030 r.; Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 r.; średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020; krajowych strategii sektorowych oraz Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie 2020.

Strategia Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025 została przygotowana w wyniku prac prowadzonych przez władze samorządowe Gminy Krasiczyn oraz ekspertów Agencji Personalnej HR Karpaty, przy ścisłej współpracy z partnerami społecznymi i prywatnymi.

Dokument uwzględnia wnioski i rekomendacje sformułowane w ramach szerokiej debaty publicznej, której elementem były w szczególności sesje z udziałem Międzysektorowego Zespołu Roboczego.

Dzięki zaangażowaniu przedstawicieli samorządu, organizacji publicznych, przedsiębiorców i lokalnych liderów życia społecznego, Strategia Rozwoju Gminy Krasiczyn stanowi nie tylko narzędzie prowadzenia polityki rozwoju lokalnego, ale również syntezę świadomych wyborów i rekomendacji przedstawicieli różnych społeczności tworzących wspólnotę samorządową.

Przesłanki budowy Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025

Opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025 jest odpowiedzią na dynamikę zmian społeczno-gospodarczych, zachodzących w obrębie gminy, jak i w jej otoczeniu (rzeczywiste procesy i zjawiska – natury gospodarczej, społecznej, kulturowej, zarządczej, itp.), a także wynika z nurtu przesłanek formalno-prawnych, uzasadniających potrzebę weryfikacji dokumentów strategicznych wszystkich JST w kraju (konieczność przeglądu i weryfikacji Strategii w kontekście dostosowania założeń do wytycznych i rekomendacji, które płyną z dokumentów o charakterze nadrzędnym).

Wśród kluczowych czynników, determinujących potrzebę przygotowania Strategii Rozwoju Gminy na lata 2015-2025, należy zatem wymienić:

- 1) Dostosowywanie polityki rozwoju do zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz gospodarczych w gminie i jej otoczeniu;

- 2) Dostosowanie Strategii Rozwoju Gminy Krasieczyn do nowych dokumentów strategicznych szczebla regionalnego i krajowego;
- 3) Uspójnienie horyzontu czasowego Strategii Rozwoju Gminy Krasieczyn z horyzontem czasowym nowego okresu programowania Unii Europejskiej oraz dokumentów nadrzędnych;
- 4) Dostosowanie Strategii Rozwoju Gminy Krasieczyn do Programu Strategicznego „Błękitny San”

Metodologia prac

Strategia Rozwoju Gminy Krasieczyn na lata 2015-2025 kładzie nacisk na zrównoważony rozwój gminy, bazujący na zespoleniu polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej i społeczno-kulturowej. Konstrukcję dokumentu Strategii oparto na partycypacyjno-eksperckim modelu budowy strategicznych planów jednostek samorządu terytorialnego, w pełni oddającym oczekiwania krajowych oraz unijnych instytucji odpowiedzialnych za rozwój terytorialny w Polsce.

Wskazówki do strategii opracował Międzysektorowy Zespół Roboczy, powołany przez Wójta Gminy Krasieczyn, zarządzeniem nr 64/2015 z dnia 13 sierpnia 2015 r.. W jego skład weszli m.in. przedstawiciele władz samorządowych gminy, urzędnicy samorządowi, przedstawiciele oświaty, instytucji kultury, pomocy społecznej, reprezentanci sfery biznesu, lokalnych organizacji pozarządowych i przedstawiciele instytucji użyteczności publicznej. Prace Zespołu prowadzili konsultanci agencji Personalnej HR Karpaty.

Skład zespołu:

1. Tadeusz Bobko - Wójt Gminy Krasieczyn
1. Jerzy Gruszecki – Sekretarz Gminy Krasieczyn
3. Danuta Łukasiewicz – Zastępca Wójta Gminy Krasieczyn
4. Henryk Majchrowicz – Gospodarka Komunalna
5. Grzegorz Tkacz – Planowanie Przestrzenne
6. Zdzisława Warzecha – geodezja
7. Ewa Prokopska – finanse – skarbnik Gminy Krasieczyn
8. Danuta Kochanowicz – odpady komunalne;
9. Tomasz Pankiewicz – USC – demografia ludności
10. Elżbieta Gut – Kierownik GOPS
11. Bogumiła Zwolińska – Kierownik GOK
12. Mieczysław Wojciechowski – Radny Gminy Krasieczyn
13. Barbara Nawojka – Synus Dyrektor Szkoły

14. Krzysztof Piętka – Nadleśnictwo Krasiczyn
15. Agata Słaby – konsultant HR Karpaty
16. Piotr Słaby- konsultant HR Karpaty

Organizacja procesu tworzenia Strategii

Publiczne zarządzanie strategiczne na szczeblu samorządu gminnego to kierowanie wieloobszarowym rozwojem w długim przedziale czasu, dzięki wykorzystaniu rzetelnej wiedzy płynącej z analizy i oceny bieżącej sytuacji oraz antycypowaniu spodziewanych scenariuszy rozwoju JST, a także dzięki przewidywaniu zmian w otoczeniu.

Zgodnie z tymi założeniami, proces budowy Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025 przebiegał wieloetapowo:

Obraz środowiska lokalnego – diagnoza społeczno-gospodarcza

Celem pozyskania obiektywnej oceny sytuacji społeczno-gospodarczej oraz potencjału JST, przeprowadzona została diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Krasiczyn. Analizę przeprowadzono w oparciu o metodologię zastosowaną do delimitacji subregionów funkcjonalnych województwa podkarpackiego. Główną motywacją było zachowanie spójności dokumentu strategii z jednym z głównych dokumentów nadrzędnych, czyli ze Strategią Rozwoju Województwa Podkarpacie - 2020. Zastosowana metoda pozwoliła na określenie potencjału rozwojowego Gminy Krasiczyn w przyjętych 7 obszarach badawczych, ujmujących w sposób kompleksowy ogół zjawisk społeczno-gospodarczych, zachodzących na jej terenie. Każdy obszar podzielono w zależności od jego charakteru i stopnia złożoności na podobszary:

- 1)potencjał turystyczny (podobszary: baza turystyczna, popyt na turystykę),
- 2)potencjał gospodarczy (podobszary: struktura gospodarki, struktura gospodarki, przedsiębiorczość, innowacyjność, rynek pracy),
- 3)kapitał ludzki (podobszary: potencjał demograficzny, potencjał intelektualny),
- 4)jakość życia (podobszary: ochrona zdrowia, problemy społeczne, edukacja, kultura, kultura fizyczna i gospodarka komunalna),
- 5)infrastruktura (dostępność) komunikacyjna (podobszary: transport drogowy, infrastruktura teleinformatyczna);
- 6)atrakcyjność turystyczna (podobszary: krajobraz przyrodniczy, zagrożenia przyrodnicze),
- 7)zarządzanie rozwojem (podobszary: zarządzanie publiczne, kapitał społeczny, stan finansów samorządowych).

W analizie poszczególnych podobszarów badawczych uwzględniono łącznie około 80 wskaźników statystycznych, które pozwoliły na przedstawienie poszczególnych aspektów badania w sposób

mierzalny, zapewniający porównywalność oraz przeprowadzenie możliwie obiektywnej oceny i interpretacji poszczególnych zjawisk i trendów społeczno-gospodarczych. Wykorzystano m.in. takie źródła danych statystycznych, jak: Bank Danych Lokalnych GUS, Regionalna Izba Obrachunkowa w Rzeszowie; Ministerstwo Finansów; Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej; Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Rzeszowie; Urząd Statystyczny w Rzeszowie; Urząd Komunikacji Elektronicznej, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Krasiczyn. Efektem prac było powstanie Raportu diagnostycznego dla Gminy Krasiczyn, opisującego podstawowe uwarunkowania rozwojowe gminy w ujęciu dynamicznym i porównawczym

Wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej stały się materiałem wyjściowym do analizy zasobów własnych i otoczenia (analiza SWOT) podczas warsztatów z Międzysektorowym Zespołem Roboczym.

W niniejszym dokumencie, w rozdziale pn. Diagnoza podstawowych uwarunkowań rozwojowych, zawarto najważniejsze wnioski z przeprowadzonej analizy społeczno-gospodarczej.

Analiza strategiczna uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych metodą SWOT

Raport diagnostyczny, charakteryzujący podstawowe uwarunkowania rozwojowe Gminy Krasiczyn, posłużył jako impuls do dyskusji dotyczącej zasobów wewnętrznych gminy oraz wpływu otoczenia zewnętrznego. W trakcie prac warsztatowych z Międzysektorowym Zespołem Roboczym dokonano oceny i analizy potencjału Gminy Krasiczyn, jej słabości oraz szans i zagrożeń istotnych z punktu widzenia dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego (analiza SWOT). Wyniki analizy SWOT stały się podstawą do sformułowania podstawowych wyzwań i zagadnień strategicznych dla Gminy Krasiczyn.

Ewaluacja dotychczasowej Strategii Rozwoju

Projektując Strategię Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025 przeprowadzono ewaluację „starej” Strategii. Podczas sesji warsztatowych z udziałem Międzysektorowym Zespołem Roboczym przeanalizowane zostały zakładane niegdyś cele i zadania – pod kątem stopnia ich realizacji. Identyfikowano zadania w pełni zrealizowane, zadania posiadające charakter ciągły (permanentny – które powinny się znaleźć w nowoprojektowanej Strategii), zadania rozpoczęte (które również powinny stanowić część Strategii na lata 2015-2025) oraz zadania niezrealizowane. Ostatnia grupa zadań poddawana była dodatkowej analizie ze względu na ich aktualność i potrzebę umieszczania w Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025.

W kolejnych pracach warsztatowych, do tak zweryfikowanego pakietu zadań pochodzących z dotychczasowej Strategii Rozwoju Gminy, identyfikowano zadania zupełnie nowe, odpowiadające swoim charakterem obecnym oczekiwaniom społeczności lokalnej i jej potrzebom, a także zdiagnozowanym szansom rozwojowym. Dzięki takiemu podejściu zachowana została zasada ciągłości planowania strategicznego i ponadkadencyjności.

Identyfikacja obszarów priorytetowych i sformułowanie planu operacyjnego

Przedmiotem kolejnych prac warsztatowych stał się wybór obszarów priorytetowych i celów strategicznych oraz budowa planu operacyjnego Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025. W oparciu o wyniki diagnozy społeczno-gospodarczej oraz analizy SWOT, dokonano identyfikacji obszarów priorytetowych (kierunków rozwoju) dla Gminy Krasiczyn. W efekcie przeprowadzonych z Międzysektorowy Zespół Roboczy prac zdefiniowano 4 priorytety rozwojowe:

OBSZAR PRIORYTETOWY I: Rozwój potencjału gospodarczego gminy i poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy.

OBSZAR PRIORYTETOWY II: Tworzenie warunków do rozwoju rolnictwa, w tym ekologicznego, leśnictwa i sektora przetwórstwa oraz wysokiej jakości usług dla ludności.

OBSZAR PRIORYTETOWY III: Wysoka atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna gminy.

OBSZAR PRIORYTETOWY IV: Doskonalenie jakości i dostępności usług publicznych

Kolejnym etapem prac warsztatowych z udziałem Międzysektorowego Zespołu Robczego była weryfikacja zaproponowanej przez ekspertów HR Karpaty matrycy Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn. Matryca powstała na bazie dokonanych wcześniej analiz i opracowań, wytycznych i założeń zawartych w dokumentach strategicznych szczebla krajowego i regionalnego, a także z uwzględnieniem wniosków płynących z opracowanej uprzednio analizy SWOT i postulatów zgłaszanych przez członków zespołu.

System monitoringu, ewaluacji i aktualizacji Strategii

Ostatnim etapem prac było opracowanie podsystemów strategii, dotyczących monitorowania osiągania celów i realizacji poszczególnych kierunków interwencji oraz aktualizowania dokumentu – zgodnie ze zmieniającymi się uwarunkowaniami wewnętrznymi i w otoczeniu gminy.

Ramy instytucjonalne lokalnej polityki rozwoju

Konieczność tworzenia gminnych dokumentów planistycznych o charakterze strategicznym nie wynika wprost z przepisów prawa. Znowelizowana w 2013 r. ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, tworząca podstawy prawne do przygotowania przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zasad wdrażania programów Unii Europejskiej na lata 2014-2020, wśród dokumentów strategicznych opracowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego wymienia jedynie strategie rozwoju województw oraz strategie ponadregionalne. Katalog ten pozostawia jednak otwarty, a wśród podmiotów odpowiedzialnych za prowadzenie polityki rozwoju wymienia samorząd gminny.

Ugruntowana praktyka prowadzenia polityki rozwoju na szczeblu gminnym realizowana jest najczęściej w postaci tworzenia gminnych strategii rozwoju. Zasady lokalnej polityki rozwoju powinny jednak uwzględniać wytyczne w zakresie prowadzenia polityki rozwoju na wyższych szczeblach. Poczynając od dokumentów na szczeblu Unii Europejskiej, w szczególności uwzględniając zasady Europejskiej Polityki Spójności, poprzez strategiczne dokumenty krajowe, przygotowywane przede wszystkim przez administrację rządową, a kończąc na wojewódzkiej strategii rozwoju Podkarpackie 2020 oraz Programie strategicznym Błękitny San, opracowywanych przez samorząd województwa.

Przedstawiony aktualny system prowadzenia polityki rozwoju, oparty jest o hierarchiczny układ dokumentów strategicznych, wzajemnie ze sobą spójnych i powiązanych. Obejmuje on wytyczne płynące ze strategii Europa 2020, Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju, Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju (SRK) oraz 9 strategii zintegrowanych, obejmujących 8 strategii branżowych i Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR). W tak ujęty system wpisuje się Strategia Rozwoju Województwa –Podkarpackie 2020, stanowiąca z kolei podstawę dla konstruowania subregionalnych i lokalnych dokumentów strategicznych. W procesie lokalnego planowania strategicznego należy jednak pamiętać o zachowaniu spójności i relacyjnym powiązaniu z systemem nadrzędnych dokumentów strategicznych, szczególnie tych opracowanych po wejściu w życie aktualnej strategii wojewódzkiej.

Tak zdefiniowany układ instytucjonalny programowania polityki rozwoju, w którym dokumenty niższego szczebla uwzględniają priorytety wynikające z programów nadrzędnych, wzmacnia efekty rozwojowe poprzez jednoznaczne określanie kluczowych kierunków interwencji. Spójność w wymiarze wertykalnym jednocześnie prowadzi do koncentracji środków publicznych na jasno zdefiniowanych celach rozwojowych.

Nadrzędne dokumenty strategiczne

Fundamentalne wytyczne dotyczące polityki rozwoju płyną z nadrzędnych dokumentów europejskich, określających zasady Europejskiej Polityki Spójności. Ważna jest też sama filozofia redystrybucji środków europejskich, która w ostatnich latach uległa przeorientowaniu z funkcji wyrównawczej na wzmacnianie konkurencyjności obszarów silnych oraz lepsze wykorzystanie istniejących potencjałów rozwojowych. Będąca podstawą Europejskiej Polityki Spójności Strategia Europa 2020 oparta została na trzech priorytetach: (1) rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach,

(2) promocji gospodarki oszczędzającej zasoby, zielonej i konkurencyjnej,

(3) sprzyjaniu gospodarce o wysokim zatrudnieniu, sprzyjającej spójności społecznej i terytorialnej.

Głównym dokumentem szczebla krajowego, wskazującym strategiczne zadania państwa w horyzoncie czasowym spójnym z dokumentami europejskimi, tym samym oddającym priorytety

rozdziału funduszy europejskich na lata 2014-2020 jest średniookresowa **Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo (SRK)**. Dokument ten, przyjęty 25 września 2012 r., wpisuje się w nowy system strategicznego zarządzania rozwojem kraju poprzez uwzględnienie wytycznych odnośnie głównych kierunków rozwoju, płynących z długookresowej strategii rozwoju kraju **Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności**. Podstawowe priorytety SRK, koncentrujące główne działania i wyznaczające kierunki interwencji, mające na celu przyspieszenie procesów rozwojowych, to:

- (1) sprawne i efektywne państwo,
- (2) konkurencyjna gospodarka,
- (3) spójność społeczna i terytorialna.

W kontekście programowania polityki rozwoju na szczeblach niższych ważne jest, że SRK stanowi odniesienie dla dokumentów przygotowywanych na potrzeby programowania środków Unii Europejskiej na lata 2014-2020 – umowy partnerstwa i programów operacyjnych.

Strategie Zintegrowane

Dopełnieniem i swoistym narzędziem realizacji priorytetów określonych przez SRK jest 9 strategii zintegrowanych, których zadaniem jest rozwinięcie działań SRK i uszczegółowienie reform w niej określonych. Z punktu widzenia lokalnej polityki rozwoju kluczowe miejsce zajmuje dokument **Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Regiony, miasta, obszary wiejskie**. Zgodnie z przedstawionym w nim, nowym paradygmatem rozwoju regionalnego, w proces planowania strategicznego należy włączyć następujące wytyczne:

- wykorzystywanie zasobów endogenicznych regionów (uniezależnianie się od transferów zewnętrznych),
- tworzenie polityk wieloletnich i zdecentralizowanych w przeciwieństwie do dotychczasowych dotacji jednorazowo przeznaczanych na działania krótkoterminowe,
- finansowanie inwestycji wyselekcjonowanych (jako tych działań, które w największym stopniu przyczyniają się do rozwoju społeczno-gospodarczego regionu i powodują jego dyfuzję),
- wieloszczeblowe zarządzanie polityką regionalną – zaangażowanie wielu partnerów przez władze regionalne,
- zróżnicowane podejście do różnych typów regionów – wykorzystywanie specjalizacji regionalnych i subregionalnych oraz reagowanie na specyficzne bariery rozwojowe.

Wytyczne te zostały sformułowane przede wszystkim w celu wzmocnienia procesu programowania polityki rozwoju na szczeblu wojewódzkim. Jednak myśl zawarta w powyższych uwagach może stanowić ważną wskazówkę podczas programowania polityki rozwoju na szczeblu powiatowym i gminnym. Ponadto, zgodnie z rekomendacjami KSRR, w procesie zarządzania strategiami rozwoju postuluje się tworzenie i utrwalanie szerokich partnerstw między

instytucjami publicznymi i społeczeństwa obywatelskiego tak, by zapewnić skuteczny i wielopoziomowy system zarządzania polityką rozwoju.

Pośród pozostałych strategii zintegrowanych szczególnie ważne dla lokalnej polityki rozwoju jest uwzględnienie wytycznych płynących z tych strategii, które w istotnym stopniu dotyczą obszarów związanych z zakresem zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego. Wśród najważniejszych strategii należy wymienić następujące dokumenty:

Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020” – dokument przygotowany przez Ministerstwo Gospodarki i uchwalony 15 stycznia 2013 r. – szczególnie w zakresie działań zmierzających do realizacji takich celów jak: dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej gospodarki, stymulowania innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy oraz wspieranie napływu innowacyjnych i odpowiedzialnych inwestycji;

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 – dokument przygotowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego i uchwalony 26 marca 2013 r. – szczególnie w zakresie działań zmierzających do wzmocnienia partycypacji obywatelskiej w procesie kreowania lokalnej polityki rozwoju, wzmacniania wzajemnego zaufania obywateli oraz zaufania obywateli do instytucji i organów państwa, a także wzmacniania gotowości mieszkańców do działania na rzecz społeczności lokalnej;

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 – dokument przygotowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej i uchwalony 18 czerwca 2013 r. – szczególnie w zakresie działań na rzecz wzrostu poziomu zatrudnienia mieszkańców, wydłużenia aktywności zawodowej osób starszych, przeciwdziałaniu procesom wykluczenia społecznego oraz kreowania polityki edukacyjnej zmierzającej do podniesienia poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.

Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2020 – najważniejszym dokumentem określającym zasady polityki rozwoju na szczeblu regionalnym jest Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2020 (SRW-P2020). Zapisy dokumentu postulują koncentrację środków na precyzyjnie zdefiniowanych priorytetach, operacjonalizację i parametryzację działań strategicznych, przejrzysty podział zadań i odpowiedzialności za poszczególne obszary polityki rozwoju, prowadzący jednak do mobilizacji zasobów wielu aktorów społecznych.

Struktura SRW-P2020 obejmuje 4 dziedziny działań strategicznych rozwoju województwa, a także kierunki i sposoby działania w tych obszarach. Dla każdego z obszarów interwencji sformułowano cel strategiczny, stanowiący opis pożądanego kierunku zmian w perspektywie do 2020 roku. Każdy z celów strategicznych w ramach obszarów realizowany jest poprzez wyodrębnione kierunki polityki rozwoju, złożone z katalogu działań priorytetowych. W odniesieniu do poszczególnych kierunków polityki sformułowana została strategia postępowania, określająca pożądaną stan docelowy, a także określająca czynniki sprzyjające i ograniczające możliwość

osiągnięcia zmiany będącej pochodną realizacji celu strategicznego. Na poniższym schemacie zobrazowano strukturę dokumentu.

Rekomendacje dotyczące programowania lokalnej polityki rozwoju można odnaleźć w SRW-P2020 w ramach czterech w/w obszaru :

1. KONKURENCYJNA I INNOWACYJNA GOSPODARKA tj. turystyka, rolnictwo.
2. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY: edukacja , kultura i dziedzictwo kulturowe, włączenie społeczne , zdrowie publiczne, sport powszechny
3. SIEĆ OSADNICZA: dostępność komunikacyjna, dostępność technologii informacyjnych , funkcje obszarów wiejskich, spójność przestrzenna i wzmacnianie funkcji biegunów wzrostu,
4. ŚRODOWISKO I ENERGETYKA: zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom oraz usuwanie ich negatywnych skutków, ochrona środowiska, bezpieczeństwo energetyczne i racjonalne wykorzystanie energii .

Wśród kierunków polityki rozwoju w wskazanym obszarze zwrócono uwagę na potrzebę integracji przestrzennej na płaszczyźnie lokalnej i zapewnienie powiązań lokalnych obszarów wiejskich, dla których centrami są małe i średnie miasta, w przyszłości zapewniające jednolity standard dostępności podstawowych dóbr i usług publicznych. Wzmocnienie pozycji małych i średnich ośrodków miejskich jako centrów gospodarczych ośrodków usług publicznych jest uznane za warunek rozwoju okalających je terenów wiejskich. Projektowane przedsięwzięcia opierają się na założeniu, że istotnymi elementami decydującymi o atrakcyjności małych miast są zasoby ludzkie: społeczne i kulturowe oraz przestrzeń publiczna.

Wśród decydujących działań w ramach wspomnianego kierunku przewiduje się poprawę dostępności podstawowych usług publicznych w zakresie lokalnej infrastruktury społecznej, o charakterze: edukacyjnym, kulturalnym, rekreacyjnym i sportowym oraz zdrowotnym.

Kolejnym kierunkiem polityki jest rozwój gospodarczy małych i średnich miast oraz terenów wiejskich. Celem działań określonym w ramach tego kierunku jest w głównej mierze przeciwdziałanie narastającym wewnątrzregionalnym zróżnicowaniom o charakterze gospodarczym.

W ramach kluczowych działań odnoszących się do polepszenia kondycji gospodarczej małych i średnich miast główny nacisk kładzie się na rozwój oferty inwestycyjnej jednostek, połączony ze wspieraniem przedsięwzięć lokalnych instytucji rynku pracy – związanych z przeciwdziałaniem bezrobociu i zwiększeniem zatrudnienia. Natomiast, wśród głównych założeń dla obszarów wiejskich, wyróżniono wsparcie obszarów rolniczych poprzez wprowadzenie instrumentów wsparcia dla rolnictwa głównie ekologicznego oraz marketingu wysokiej jakości produktów lokalnych jak również regionalnych. Takie działanie dobrze wpisuje się w oczekiwanie wzmożonego wykorzystania miejscowych przewag konkurencyjnych. Innym przedsięwzięciem w

zakresie aktywizacji obszarów wiejskich jest wspieranie działalności pozarolniczej, w szczególności na terenach atrakcyjnych rezydencjonalnie i turystycznie.

Kierunkiem polityki rozwoju w obszarze rozwoju miast i terenów wiejskich jest również funkcjonalne zarządzanie przestrzenią na poziomie lokalnym. Główny nacisk kładzie się na działania z uwzględnieniem powiązań funkcjonalnych pomiędzy ośrodkami, ochrony tożsamości lokalnej, a także dbałości o otoczenie. Jednym z kierunków interwencji jest rewitalizacja obszarów zdegradowanych, oraz ochrona krajobrazu i ładu przestrzennego na obszarach wiejskich, planowanie przestrzenne prowadzone z uwzględnieniem realizacji koncepcji osadnictwa zwarteo, w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Program Strategiczny Błękitny San

Zgodnie z przyjętą wizją w roku 2020, tak ujmowany przestrzennie, obszar Błękitnego Sanu będzie charakteryzował się wyższym poziomem i warunkami życia ludności, które zostaną osiągnięte dzięki poprawie dostępności do miejsc pracy i usług.

Zakres przestrzenny PSBS obejmuje obszar 48 jednostek samorządu terytorialnego, położonych wzdłuż biegu rzeki San od południowo-wschodniego krańca województwa podkarpackiego po jego północno-zachodnie granice, który dla potrzeb PSBS określany będzie mianem gmin Błękitnego Sanu w tym min. gm. Dubiecko, gm. Fredropol, gm. Krasieczyn, gm. Krzywczyna, gm. Medyka, gm. Orły, gm. Przemyśl, gm. Stubno, gm. Żurawica – w powiecie przemyskim.

Strategia Rozwoju Błękitny San obejmuje:

1. Priorytet INNOWACYJNA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ na który składają się następujące działania: przygotowanie i promocja terenów inwestycyjnych , wzmocnienie bazy ekonomicznej oraz poziomu i warunków życia ludności ośrodków subregionalnych i lokalnych wraz z ich powiązaniem funkcjonalnymi z otoczeniem, wzmacnianie powiązań systemu edukacji i nauki z gospodarką poprzez wykorzystanie inicjatyw klastrowych, poprawa poziomu produktywności rolnictwa i rzemiosła.
2. Priorytet TURYSTYKA obejmujący następujące działania – rozwój i dywersyfikacja produktów turystycznych wraz ze zintegrowaną promocją , tworzenie wyspecjalizowanych klastrów turystycznych , skoordynowany rozwój zagospodarowania oraz poprawa funkcjonowania infrastruktury turystycznej , rewitalizacja, ochrona oraz promocja obiektów dziedzictwa kulturowego.
3. Priorytet KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY to min. działania w obszarze to zróżnicowanie oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach kształcenia ,kształtowanie i promocja postaw związanych z uczeniem się przez całe życie , poprawa dostępności i jakości usług społecznych , rozwój społeczeństwa informacyjnego i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu.

4. Priorytet ŚRODOWISKO I ENERGETYKA to przedsięwzięcia tj. utrzymanie walorów środowiskowych i krajobrazowych , zapobieganie, przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków osuwisk , zapobieganie, przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych przez człowieka , rozwój odnawialnych źródeł energii.

Podsumowując Program Błękitny San, należy stwierdzić, że wśród kluczowych kierunków i możliwości rozwoju dominują zagadnienia dotyczące ciągłego rozwoju turystyki, infrastruktury komunikacyjnej, budowy bazy sportowej i rekreacyjnej, ochrony środowiska, współpracy transgranicznej ze Słowacją, Ukrainą, wspólnej promocji subregionu oraz wspierania przedsiębiorczości.

Diagnoza podstawowych uwarunkowań rozwojowych

Położenie Gminy:

Gmina Krasieczyn położona jest we wschodniej części województwa podkarpackiego i w środkowej części powiatu przemyskiego. Obszar gminy położony jest na styku dwóch prowincji fizyczno-geograficznych; Karpat Zachodnich, reprezentowanych przez mezoregion Pogórze Przemyskie, do którego należy całość obszaru i Kotliny Sandomierskiej (mezoregion Kotlina Podkarpacka), do której należy Brama Przemyska na wschodnim pograniczu gminy.

Gmina Krasieczyn powierzchniowo należy do średnich gmin w powiecie. Powierzchnia jej wynosi 12 436 ha co stanowi 12,44 km², gęstość zaludnienia wynosi 41 osób na km². Pod względem zaludnienia Krasieczyn jest gminą o najniższym zasobie ludności. Według danych na dzień 31 grudnia 2014r. obszar gminy zamieszkiwało 5 129 osób.

Gminę Krasieczyn tworzy 15 sołectw: Brylińce, Chołowice, Cisowa, Dybawka, Korytniki, Krasice, Krasieczyn, Krzeczkowa, Mielnów, Olszany, Prałkowce, Rokszycze, Śliwnica, Tarnawce, Zalesie. Największymi obszarowo miejscowościami są: Brylińce, Tarnawce, Olszany Krasieczyn.

Centrum usługowo - administracyjnym oraz handlowym dla gminy Krasieczyn jest położone w odległości ok. 10 km miasto Przemyśl.

Charakteryzując Gminę Krasieczyn pod kątem położenia należy w pierwszej kolejności wspomnieć o zlokalizowanym w samym sercu Krasieczyna - Krasieczyński **Zamek jako jeden z najpiękniejszych skarbów architektury renesansowo-manierystycznej w Europie.**

Zamek został zbudowany na przełomie XVI i XVII wieku przez Stanisława Krasickiego i jego syna Marcina. Dwie ściany parawanowe zamku zdobione są piękną ażurową attyką. W narożach znajdują się cztery okrągłe baszty - Boska, Papieska, Królewska i Szlachecka (ich nazwy symbolizują aprobowaną przez fundatorów hierarchię świata obejmującą doczesność i wieczność). Z dziedzińca zamkowego, okolonego arkadowymi podcieniami, podziwiać można niezwykle rzadko spotykane przepiękne sgraffitowe dekoracje przedstawiające sceny biblijne, medaliony z popiersiami cesarzy, wizerunki polskich królów oraz sceny myśliwskie. W 1996 roku w ramach procesu likwidacji FSO, Zespół Zamkowo-Parkowy w Krasieczynie przejęła Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Przeprowadzone przez ARP S.A. prace remontowo-budowlane i konserwatorskie doprowadziły do utworzenia w Zespole Zamkowo-Parkowym w Krasieczynie nowoczesnej bazy turystycznej, hotelowej i gastronomicznej.

Ludność

Struktura demograficzna ludności i analiza rozwoju zaludnienia stanowi podstawę budowy prognozy potrzeb społecznych, na których opiera się polityka rozwoju Gminy. Procesy demograficzne decydują o skali rozwoju Gminy, jego dynamice oraz o skali potrzeb w sferze rynku pracy, mieszkań i całej grupy inwestycji demograficznych, np. przedszkoli, szkół.

W Tabeli poniżej zaprezentowano liczbę ludności Gminy Krasieczyn w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	4947	5011	5052	5122	5129
Kobiety	2475	2508	2529	2565	2567
Mężczyźni	2472	2503	2523	2557	2562

Tabela 1 liczbę ludności Gminy Krasieczyn.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Banku Danych Regionalnych GUS 2010-2014, www.stat.gov.pl

Z zaprezentowanych danych wynika, że dla Gminy Krasieczyn charakterystyczny jest stały choć nie znaczny przyrost liczby mieszkańców. Między 2010 a 2014 rokiem liczba ludności wzrosła o 182 osób. Wśród mieszkańców przeważają kobiety. W 2007 r. wskaźnik feminizacji ukształtował się na w miarę wyrównanym poziomie 99,26%.

Na tle powiatu przemyskiego demografia kształtuje się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
POWIAT PRZEMYSKI	403	780	677	103
Bircza	42	68	55	13
Dubiecko	53	93	119	-26
Fredropol	32	65	52	13

Krasiczyn	27	48	40	8
Krzywcza	31	65	47	18
Medyka	32	65	55	10
Orły	43	115	63	52
Przemyśl	50	95	73	22
Stubno	21	42	51	-9
Żurawica	72	124	122	2

Tabela 2 Ruch naturalny ludności w powiecie przemyskim i gminach w osobach (wg stanu na 31.12.2013 r.

Zasoby przyrodnicze

Pod względem fizyczno-geograficznym obszar gminy położony jest na terenie Pogórza Karpackiego (w zewnętrznym łuku Karpat) w obrębie mezoregionu Pogórza Przemyskiego i makroregionu Płaskowyżu Sańsko-Dniestrzańskiego. Od strony wschodniej obszar powiatu przemyskiego, w którym znajduje się gmina Krasieczyn, obniża się. Pas obniżenia o szerokości 60 km pomiędzy brzegiem Karpat a krawędzią Roztocza nazywany bywa tradycyjnie Bramą Przemyską. Brama ta stanowi dogodne przejście komunikacyjne między krawędzią Karpat a dnem.

Parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu

Obszarem chronionym na terenie powiatu jest Park Krajobrazowy Pogórza Przemyskiego, o powierzchni 61 862 ha - położony w południowo-zachodniej części.

Park leży na terenach gmin: Bircza, Dubiecko, Fredropol, Krasieczyn, Krzywczyna, Przemyśl oraz miasta i gminy Dynów w powiecie rzeszowskim.

Pod względem wielkości jest czwartym parkiem krajobrazowym w Polsce.

Infrastruktura techniczna

Sieć drogowa

Przez Gminę przechodzą dwie ważne dla regionu drogi:

Droga krajowa nr 28 Medyka – Zator – 19 km oraz droga wojewódzka nr 884 Przemyśl – Domaradz, która przebiega przez wieś Korytniki.

Na terenie gminy znajduje się 32,5 km dróg powiatowych, są to drogi:

- Dybawka – Tarnawce nr 1086 - 2,9 km
- Krasieczyn – Korytniki nr 1085 - 2,6 km
- Olszany - Chyrzyna nr 1083 – 6,2 km
- Olszany - Zalesie – Prałkowce nr.1087 – 7 km
- Olszany - Krzeczkowa nr 1084 - 6,3 km
- Olszany - Brylińce nr 1088 - 7,5 km

Drogi gminne wynoszą 14 km i są one drogami w większości gruntowymi. Jest to droga:

- Brylińce - Cisowa – nr 16152 R – długość 4 km

W gminie jest także duża sieć dróg wewnętrznych (wiejskich, osiedlowych polnych) oraz dróg leśnych. Są to w większości drogi żwirowe, wymagające w przyszłości modernizacji.

Układu drogowy występujący na terenie gminy stwarza dogodne powiązania zarówno wewnętrzne pomiędzy poszczególnymi miejscowościami, jak i zewnętrzne regionalne i ponadregionalne.

Komunikacja publiczna:

Potrzeby mieszkańców gminy w zakresie komunikacji zbiorowej zabezpieczają podmiejskie linie autobusowe MKK, PKS, przewoźnicy prywatni. Gmina nie posiada dworca autobusowego.

Wodociągi, kanalizacja i gospodarka wodna:

50% ludności mieszka w zasięgu sieci wodociągowej doprowadzonej z m. Przemyśla. 12% ludności mieszka w zasięgu sieci lokalnych po byłych PGR. Pozostała ludność czerpie wodę z indywidualnych studni, głównie kopanych. Należy uznać, że poza zorganizowaną siecią pozostaje prawie 30% ludności, gdyż nie wszystkie gospodarstwa są podłączone do wodociągu.

Wodociągi zbiorowe posiadają miejscowości: Prałkowce, Dybawka, Tarnawce. Krasieczyn, Śliwnica, oraz ½ wsi Korytniki. Do powyższych wodociągów gminnych woda jest dostarczana z ujęcia wody dla m. Przemyśla. Ponadto Gmina posiada wodociągi lokalne w: Olszanach, Mielnowie i Cisowej z ujęć głębinowych dla lokalnych osiedli mieszkalnych.

Mieszkańcy z pozostałych miejscowości korzystają w większości ze studni kopanych. Z wodociągów zbiorowych korzysta 509 odbiorców indywidualnych. Ogółem sieć wodociągowa wynosi 39,8 km.

W latach 1995 – 2003 Gmina wydatkowała kwotę zł 4.265.347 na budowę kanalizacji na terenie gminy.

Prałkowce – długość 9 km – podłączonych 110 gospodarstw domowych,

Krasieczyn – oczyszczalnia – 200m² – kanalizacja 12,8 km – podłączonych jest 168 gospodarstw domowych,

Śliwnica - kanalizacja 7,5 km – podłączonych jest 119 odbiorców,

Dybawka – kanalizacja 5,2 km – podłączonych jest 137 gospodarstw domowych,

Korytniki – oczyszczalnia 100m³ – podłączonych jest 179 gospodarstw domowych.

Olszany – przepompownia ścieków do Krasiczyna podłączonych jest 94 gospodarstw domowych.

Ścieki sanitarne z miejscowości wodociągowych, za wyjątkiem Mielnowa, posiadają kanalizację komunalną. Wieś Prałkowce odprowadza ścieki do kanalizacji m. Przemyśla. Wsie Krasiczyn, Śliwnica, Dybawka i Olszany odprowadzają ścieki do oczyszczalni w Krasiczynie, Korytniki do oczyszczalni w Korytnikach a Tarnawce do Tarnawiec. Pozostałe urządzenia i problemy gospodarki wodnej to:

- melioracja 400 ha gruntów ornych w Cisowej
- przepompownia wody na sieci miasta Przemyśla w miejscowościach Tarnawce i Dybawka.
- Tereny zalewowe rzeki San występują w miejscowościach Chołowice, Mielnów, Krasice, Śliwnica, Krasiczyn i Tarnawce

Sieć gazowa i ciepła

8 największych miejscowości posiada sieć gazu ziemnego, do której podłączonych jest 95-99% gospodarstw domowych.

Użytkowanie gruntów i rolnictwo.

Gmina Krasiczyn pod względem użytkowania jest obszarem leśno-rolnym. Powierzchnia użytków rolnych wynosi 3 904 ha (62,9%). Pozostałe grunty stanowią tj.6,5%. Taki sposób użytkowania gruntów przy prawie zupełnym braku przemysłu, rozwojowi turystyki.

Na terenie całego powiatu przemyskiego użytkowanie gruntów jest nieco odmienne. Użytki rolne stanowią 43,1% i są niemalże równe z obszarami leśnymi (38,3%). Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gminie w gospodarstwie rolnym wynosi 2,48 ha i jest niższa znacznie od średniej dla powiatu przemyskiego (3,37 ha).

Warunki naturalne obejmujące między innymi glebę, ukształtowanie terenu, klimat oraz znaczne rozdrobnienie gospodarstw nie sprzyjają zbytnio rozwojowi rolnictwa na terenie gminy Krasiczyn. Mimo to znaczna część ludności gminy ze względu na duży poziom bezrobocia utrzymuje się z pracy w rolnictwie. Mieszkańcy gminy Krasiczyn przeważającej części uprawiają zboża. Ponadto uprawia się tu również ziemniaki, buraki cukrowe, rzepak. Struktura zasiewów podstawowych ziemiopłodów przedstawia poniższe zestawienie:

zboża - 30%

ziemniaki - 10,1%

przemysłowe - 17,3%

pastewne - 3,9%

pozostałe - 2,4%

W produkcji zwierzęcej od kilku lat notuje się spadek pogłowia zwierząt gospodarskich, szczególnie bydła.

Dobry stan środowiska naturalnego stwarza doskonałe warunki do prowadzenia produkcji zdrowej żywności. Aktualnie na terenie gminy funkcjonują 3 gospodarstwa ekologiczne w Krzeczkowej, Rokszycach i Zalesiu.

Gospodarka na terenie gminy Krasiczyn.

Specyfiką gminy Krasiczyn jest duża lesistość. Ogółem lasy na terenie gminy zajmują 7 863 ha, z tego lasy państwowe 7 300 ha, lasy gminne 399 ha, lasy prywatne 88 ha, inne 31 ha. Nadleśnictwo Krasiczyn posiada swoją siedzibę w Przemyśle, a gospodarkę leśną prowadzi poprzez swoje Leśnictwa w Prałkowcach, Olszanach, Rokszycach, Korytnikach, Krzeczkowej i Cisowej.

Łączna powierzchnia lasów gminnych wynosi: 399 ha, które znajdują się w miejscowościach:

1. Brylińce - 60 ha
2. Chołowice - 18 ha
3. Korytniki - 94 ha
5. Krasiczyn – 24 ha
6. Krzeczkowa – 8 ha
7. Mielnów - 6 ha
8. Olszany - 24 ha
9. Prałkowce - 19 ha
10. Rokszyce - 58 ha
11. Śliwnica - 37 ha
12. Tarnawce - 44 ha
13. Zalesie - 7 ha

W gminie prowadzą działalność trzy niewielkie tartaki. Jest to liczba mała, biorąc pod uwagę dużą podaż surowca.

Tabela 3 Powierzchnia gruntów leśnych na terenie Gminy Krasiczyn.

Powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Krasiczyn		
ogółem	ha	7864,99
lesistość w %	%	62,0
grunty leśne publiczne ogółem	ha	7667,99
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	7267,58
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	7266,48
grunty leśne prywatne	ha	197,00

www.stat.gov.pl

Infrastruktura energetyki:

Wszystkie miejscowości są zasilane w energię elektryczną. Stan sieci średni. Moc dostarczania jest wystarczająca.

Walory historyczne:

Analiza dokumentów mapowych i ewidencyjnych w Archiwum Państwowym w Przemyśle wykazuje, że w roku 1852 (rok założenia katastru w zaborze austriackim), większość wsi posiadała już obszary zabudowane w granicach obecnej zabudowy. Zabudowa w różnym stopniu i czasie była i jest uzupełniana. Tereny dróg też się nie zmieniały.

Z różnych opracowań historycznych i etnograficznych wynika, że jedną z najstarszych wsi była Śliwnica, lecz obejmująca obecny Krasiczyn i wieś Korytniki, możliwe, że też jako pierwotnie jedna osada. Źródła wskazują na wiek około 6 tysięcy lat. Potwierdzają to kurhany z tego samego okresu, odkryte ostatnio w gminie Krzywca.

Początki chrześcijaństwa na tym terenie to prawosławie. Już w XV i XVIw. funkcjonowały parafie prawosławne w Brylińcach, Olszanach, Kasicach, Mielnowie, Śliwnicy i Tarnawcach. Zamek w Krasiczynie zbudowany został po 1525r. przez rodzinę Siecińskich z Mazowsza, jako fortyfikacja dla wsi Śliwnica i Krasice. Wtedy też zmienili nazwisko z Siecińskich (Jakub z Siecina) na Krasickich, a teren przy zamku nazwali Krasiczyn. Zamek 4 razy zmieniał właścicieli. Ostatnimi od 1834 r. do 1945 r. byli Sapiehowie. Gmina, a szczególnie sam Krasiczyn posiada bogatą bibliografię historyczną.

Mieszkalnictwo

Mieszkańcy

Stan na rok 2014 Mieszkania -	1370
Powierzchnia użytkowa mieszkań	128,91 w tys. m ²
Przeciętna powierzchnia użytkowa	94,09 w m ² : 1 mieszkania

Gminne jednostki organizacyjne:

Budynki użyteczności publicznej to przede wszystkim budynki utrzymywane z budżetów jednostek samorządowych, a więc głównie dotyczy to obiektów typu: szkoły, przedszkola, szpitale i przychodnie, budynki administracyjne, obiekty kulturalne i sportowe itp. Jak widać jest to bardzo szeroki wachlarz typów obiektów, a więc również bardzo zróżnicowane struktury pokrywania potrzeb energetycznych.

Na terenie gminy znajdują się następujące budynki samorządowe związane z edukacją:

- Gminny Ośrodek Kultury
- Szkoła Podstawowa w Olszanach
- Gimnazjum w Krasieczynie
- Szkoła Podstawowa w Krasieczynie

Łącznie w jednostkach edukacyjnych Gminy kształci się następująca liczba dzieci:

- przedszkola: 162,
- szkołach podstawowych: 298,
- gimnazja: 90.

Inne jednostki organizacyjne na terenie gminy:

- II Rewir Dzielnicowych KMP w Przemyśle, Punkt Przyjęć w Krasieczynie

- Poczta Polska S.A.,
- Agencja Rozwoju Przemysłu Oddział w Krasieczynie,
- Ochotnicza Straż pożarna w Krasieczynie,
- 2 Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Koło Wędkarskie "Brzana",
- Gminny Ośrodek Kultury w Krasieczynie.

Źródło: Urząd Gminy Krasieczyn

Potencjał turystyczny:

- Zasoby turystycznej bazy noclegowej na terenie gminy w ostatnich latach uległy znaczącej poprawie. Według danych BDL GUS od 2008 roku istotnie zwiększyła się gęstość bazy. Na zbliżonym poziomie kształtuje się z kolei liczba podmiotów z branży zakwaterowanie i usługi gastronomiczne. Należy zauważyć, że w porównaniu do zasobów turystycznych całego powiatu przemyskiego, możliwości Gminy Krasieczyn należy ocenić wysoko.
- Rozwój bazy turystycznej w ostatnich latach stopniowo przekładał się na rosnącą intensywność ruchu turystycznego. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że znaczna część ruchu turystycznego może być nieujmowana w statystyce publicznej, dotyczy to głównie osób korzystających z gospodarstw agroturystycznych.

Tabela 4 obiekty noclegowe na terenie Gminy Krasieczyn.

TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE		
obiekty ogółem	ob.	4
miejsca noclegowe całoroczne	msc.	166
korzystający z noclegów ogółem	osoba	6208
korzystający z noclegów turyści zagraniczni	osoba	1224
udzielone noclegi ogółem	ilość	10966
udzielone noclegi turystom zagranicznym	ilość	2190

Dane: stat.gov.p; 2014 r.

- Walory przyrodniczo-krajobrazowe Gminy Krasieczyn dają szansę rozwoju przede wszystkim turystyki aktywnej. Ukształtowanie terenu i liczne trasy rowerowe pozwalają na uprawianie kolarstwa górskiego, szlaki turystyczne stanowią

zaś przyczynę do wędrówek pieszych. Gmina posiada również potencjał w zakresie turystyki konnej oraz narciarstwa.

•

Potencjał gospodarczy

- Na tle powiatu przemyskiego Gmina Przemyskiego odznacza się rolniczym charakterem, liczba indywidualnych gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą równa jest jednej piątej liczby ludności w wieku produkcyjnym.

Tabela 5 liczba gospodarstw rolnych w Gminie Krasiczyn.

LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH W GMNIE KRASICZYN - ogółem	749
do 1 ha włącznie	337
powyżej 1 ha razem	412
1 - 5 ha	343
1 - 10 ha	383
1 - 15 ha	397
5 - 10 ha	40
5 - 15 ha	54
10 - 15 ha	14
15 ha i więcej	15

Dane strat.gov.pl na rok 2010

Tabela 6 Gospodarstwa domowe z dochodami z różnych źródeł.

Gospodarstwa domowe z dochodami z różnych źródeł		
ogółem	gosp.	749
z dochodem z działalności rolniczej	gosp.	678
z dochodem z emerytury i renty	gosp.	311
z dochodem z pozarolniczej działalności gospodarczej	gosp.	81
z dochodem z pracy najemnej	gosp.	326
z dochodem z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą	gosp.	135
bez dochodów z działalności rolniczej	gosp.	71
bez dochodów z emerytury i renty	gosp.	438
bez dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej	gosp.	668
bez dochodów z pracy najemnej	gosp.	423
bez dochodów z innych niezarobkowych źródeł poza emerytura i rentą	gosp.	614

Dane strat.gov.pl na rok 2010

Obraz lokalnej gospodarki w statystyce publicznej jest niepełny, m.in. brak danych w zakresie liczby osób zatrudnionych w sektorze usług rynkowych, a więc najbardziej produktywniej części gospodarki. Niemniej o względnie niskim potencjale gospodarczym samej gminy świadczyć mogą wpływy do budżetu z podatku CIT.

Poziom przedsiębiorczości mieszkańców gminy odbiega ujemnie od wartości obserwowanych zarówno w powiecie przemyskim, jak w województwie podkarpackim. Liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON na rok 2014:

Tabela 7 PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WPISANE DO REJESTRU REGON W Gminie KRASICZYN.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WPISANE DO REJESTRU REGON W Gminie KRASICZYN	
Podmioty wg sektorów własnościowych	
podmioty gospodarki narodowej ogółem	378
sektor publiczny - ogółem	9
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	6
sektor prywatny - ogółem	369
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	309
sektor prywatny - spółki handlowe	12
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	4
sektor prywatny - spółdzielnie	2
sektor prywatny - fundacje	1

Stat.gov.pl na tok 2014

Rynek Pracy:

Analiza lokalnego rynku pracy wskazuje na pogarszające się z roku na rok wskaźniki bezrobocia rejestrowanego, niemniej jednak odsetek osób bezrobotnych jest każdorazowo niższy od poziomów obserwowanych w powiecie przemyskim i województwie podkarpackim.

Tabela 8 BEZROBOCIE REJESTROWANE MIESZKAŃCÓW GMINY KRASICZYN.

BEZROBOCIE REJESTROWANE MIESZKAŃCÓW GMINY KRASICZYN		
poziomów Bezrobotni zarejestrowani wg płci		
ogółem	osoba	385
mężczyźni	osoba	196
kobiety	osoba	189
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym		
ogółem	%	11,5

Dane: Stat.gov.pl na rok 2014.

Jednocześnie gmina odznacza się względnie niskim wskaźnikiem zatrudnienia, co pokazuje, że faktycznym miejscem pracy dla mieszkańców gminy są jednostki sąsiednie tj. miasto Przemysł.

Wskaźnik osób pracujących na terenie Gminy Krasiczyn przedstawia się następująco:

Tabela 9 LICZBA OSÓB PRACUJĄCYCH NA TERNIE GMINY WEDŁUG INNEGO PODZIAŁU NIŻ PKD.

LICZBA OSÓB PRACUJĄCYCH NA TERNIE GMINY WEDŁUG INNEGO PODZIAŁU NIŻ PKD		
ogółem		317
Mężczyźni	osoba	117
Kobiety	osoba	200

Kapitał ludzki

- W przeciągu ostatnich 6 lat gmina odznaczała się zmiennym, oscylującym wokół zera saldem migracji, co w konsekwencji przejawia się w ujemnym uśrednionym wskaźniku salda migracji. Do porównania należy przytoczyć saldo przyrostu naturalnego w powiecie przemyskim, które jest dodatnie 1,4 (na 1000 ludności) oraz w woj. Podkarpackim 0,7 na(1000 ludności).

Tabela 11 STAN LUDNOŚCI GMINY KRASICZYN

STAN LUDNOŚCI GMINY KRASICZYN stan na 31 XII 2014		
ogółem	osoba	5129
mężczyźni	osoba	2562
kobiety	osoba	256

Stat.gov.pl stan na 31 XII 2014

Tabela 12 STAN LUDNOŚCI GMINY KRASICZYN w wieku przedprodukcyjnym.

STAN LUDNOŚCI GMINY KRASICZYN w wieku przedprodukcyjnym		
ogółem	osoba	1050
mężczyźni	osoba	550
kobiety	osoba	500
w wieku produkcyjnym		
ogółem	osoba	3334
mężczyźni	osoba	1771
kobiety	osoba	1563
w wieku produkcyjnym mobilnym		
ogółem	osoba	2142
mężczyźni	osoba	1078
kobiety	osoba	1064
w wieku produkcyjnym niemobilnym		
ogółem	osoba	1192
mężczyźni	osoba	693

kobiety	osoba	499
w wieku poprodukcyjnym		
ogółem	osoba	745
mężczyźni	osoba	241
kobiety	osoba	504

Dane: Stat.gov.pl na rok 31.12.2014

Podsumowując przyrost naturalny to można zauważyć, że od roku 2011 wartości wskaźników kształtowały się na dodatnich poziomach. Dane te wskazują, że to początek trendu wzrostowego. Analiza wskaźników obciążenia demograficznego wskazuje, że społeczeństwo Gminy Krasiczyn jest wciąż społeczeństwem młodym.

Jednoznacznego trendu nie wykazują wskaźniki jakości nauczania w gminie (przeciętne wyniki ze sprawdzianów na koniec szkoły podstawowej i gimnazjum). Charakteryzują się one wartościami zbliżonymi do średnich wyników obserwowanych w powiecie przemyskim oraz województwie podkarpackim.

Podsumowując Struktura wiekowa ludności w okresie ostatnich 7 lat utrzymuje się na prawie niezmiennym poziomie, przy nieznacznym wzroście liczby osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym i niewielkim spadku liczby dzieci i młodzieży.

Przyjmując utrzymywanie się tych tendencji, zgodnie z prognozami Głównego Urzędu Statystycznego liczba ludności w powiecie przemyskim w roku 2020 powinna zmniejszyć się do 72.992 osób, tj. o około 1.200 osób.

Tendencja zmniejszania się liczby dzieci i młodzieży oraz wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym występująca w Europie i Polsce, w powiecie zaznacza się również, ale w mniejszym stopniu z uwagi na stosunkowo wysoki przyrost naturalny.

Zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży spowoduje malejące zapotrzebowanie na usługi edukacyjne w zakresie wychowania przedszkolnego oraz kształcenia na poziomie podstawowym i gimnazjalnym.

Konieczne będzie również dostosowanie zapotrzebowania na usługi służby zdrowia i opieki społecznej do wzrastających potrzeb wynikających z procesów starzenia się ludności.

Ogólnie stwierdza się stosunkowo wysoki napływ ludności na pobyt stały na teren powiatu przemyskiego, wynoszący 804 osoby w 2013 r. W tym samym roku wyjechało z powiatu na stałe 838 osób, z tego 27 osób za granicę.

Z terenu gminy wyjeżdżają przede wszystkim mężczyźni i są to najczęściej wyjazdy krótkookresowe. Mężczyźni chętnie podejmują za granicą pracę w zawodach związanych z branżą budowlaną, ale także jako kierowcy, obsługa wózków widłowych, magazynierzy, pracownicy w rolnictwie. Wyjeżdżają również kobiety, z reguły jako opiekunki do osób starszych. Główne kierunki migracji zagranicznej z gminy Krasiczyn to: Anglia, Irlandia, Francja, Niemcy, Włochy, kraje Beneluksu. Mieszkańcy gminy poszukują również Pracy w innych częściach kraju, są to z reguły osoby lepiej wykształcone, które przeważnie w poszukiwaniu zatrudnienia wyjeżdżają do Krakowa, Warszawy, Wrocławia i Łodzi.

Wykształcenie mieszkańców gminy Krasiczyn:

W ostatnich latach występuje znaczny wzrost wykształcenia mieszkańców powiatu przemyskiego jak również Gminy Krasiczyn, szczególnie wykształcenia wyższego.

Według wyników spisu ludności z 2011 roku odsetek osób z wykształceniem wyższym wynosił ok.10%. Wśród osób posiadających wykształcenie wyższe dominują kobiety. Stanowią one 63,4% wszystkich mieszkańców posiadających wyższe wykształcenie. Podobna sytuacja występuje, wśród osób posiadających wykształcenie średnie i policealne, 53,4% stanowią kobiety, a tylko 47,6% to mężczyźni ze średnim wykształceniem.

Wśród osób posiadających wykształcenie zawodowe dominują z kolei mężczyźni (64,4%).

Struktura osób z wykształceniem podstawowym rozkłada się mniej więcej równomiernie – 44 % mężczyźni, 46% kobiety z tym wykształceniem. (źródło: stat.gov.pl)

Jakość życia:

Dostępność do usług podstawowej opieki zdrowotnej na terenie gminy jest nieznacznie niższa od poziomu obserwowanego w powiecie przemyskim i województwie podkarpackim. Liczba porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej, przypadająca na 1 mieszkańca, w latach 2009-2014 wyniosła 3,45, w powiecie przeliczeniu na 1 mieszkańca ok. 3 porad rocznie. Jest to znacznie mniej niż średnio w województwie, gdzie 1 mieszkaniec korzysta z ok. 7 porad lekarskich rocznie.

W najbliższych latach postępujące starzenie się mieszkańców powiatu będzie wiązać się ze wzrostem zapotrzebowania na usługi medyczne i opiekuńcze. Można domniemywać, że popyt na usługi medyczne w dużej części zaspokajany jest przez zakłady opieki zdrowotnej zlokalizowane na terenie gminy miejskiej Krasiczyn w 2014 roku łącznie udzielono 5963 porad lekarskich .

Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w latach 2008-2010 kształtował się na poziomie ponad trzykrotnie wyższym od średniej wojewódzkiej i wynosił około jednej czwartej ludności ogółem. Społeczeństwo powiatu przemyskiego należy do uboższych niż średnio w kraju. Przeciętne wynagrodzenie brutto kształtuje się na poziomie 3036 zł (2013 r.) i jest niższe od średniej krajowej o 22%.

Niskie płace i wysokie bezrobocie powodują, że duża liczba gospodarstw domowych korzysta z pomocy społecznej.

Według danych GUS liczba rodzin korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wynosiła ponad 1200 osób., co stanowi prawie 25 % wszystkich gospodarstw domowych w gminie. W powiecie przemyskim prawie dwukrotnie więcej ludzi (21,3%) korzysta z pomocy społecznej niż w województwie podkarpackim (11,3%). Dysproporcja ta utrzymuje się na prawie niezmiennym poziomie w ostatnich kilku latach.

Brak pracy i ubóstwo mieszkańców powiatu to największe problemy społeczne wymagające rozwiązania lub przynajmniej złagodzenia w najbliższej przyszłości

Należy przy tym zaznaczyć, że gmina realizuje m.in. programy dożywiania dzieci w szkołach, co ma wpływ na wskaźniki dotyczące pomocy społecznej.

Tabela 13 opieka zdrowotna, przychodnie

PRZYCHODNIE - AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA		
Przychodnie		ilość
ogółem	ob.	1
praktyki lekarskie na wsi	--	2
przychodnie na 10 tys. ludności	ob.	2
Podstawowa opieka zdrowotna - porady		
porady lekarskie ogółem	-	5963
APTEKI I PUNKTY APTECZNE		
apteki	ob.	1
mgr farmacji	osoba	2
ludność na aptekę ogólnodostępną	osoba	5129
PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ		
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej		
placówki (z filiami)	ob.	2
domy pomocy społecznej	ob.	1
miejsca (łącznie z filiami)	msc.	110
mieszkańcy (łącznie z filiami)	osoba	124
mieszkańcy - osoby w podeszłym wieku	osoba	60
mieszkańcy - przewlekle somatycznie chorzy	osoba	8
pozostałe	ob.	1

Dane: stat.gov.pl 31 XII 2014

Ponad połowa dzieci w wieku 3-5 lat z terenu gminy jest objętych wychowaniem przedszkolnym, na rok 2014 do przedszkoli uczęszczało 102 dzieci. Ponadto, w zakresie usług edukacyjnych należy stwierdzić, że warunki oferowane przez szkoły i gimnazja z terenu gminy nie odbiegają istotnie od przeciętnych warunków w powiecie przemyskim i województwie podkarpackim. Na uwagę zasługuje malejąca liczebność klas w szkołach podstawowych, co może korzystnie wpływać na jakość nauczania, niemniej stanowić będzie trudność w finansowaniu zadań oświatowych. Przeciętna liczebność klas gimnazjalnych kształtuje się stabilnie, na poziomie niższym od wartości średnich powiatu i regionu Podkarpacia.

W obszarze usług kultury Gmina Krasiczyn nie wyróżnia się ze względu na liczbę organizowanych imprez. W latach 2011-2012 było to średnio 6 wydarzeń kulturalnych na 1 tys. mieszkańców, dla porównania zarówno w powiecie przemyskim, jak i województwie

podkarpackim wskaźnik ten wyniósł około 7 imprez w przeliczeniu na 1 tys. Mieszkańców w ciągu roku. Gorzej kształtują się wskaźniki uczestników wydarzeń kulturalnych - przeciętnie uczestniczy w nich dwukrotnie mniej osób niż średnio w Podkarpaciu. Świadczyć to może o mało efektywnym systemie promocji i komunikacji zewnętrznej gminy.

Dostępność do oferty rekreacyjnej i usług kultury fizycznej jest zbliżona do wskaźników powiatowych i wojewódzkich. W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców średnio w Podkarpaciu 210 osób.

Istotnej poprawy wymaga natomiast dostępność do infrastruktury sieciowej. Ponad 60 % mieszkańców posiada możliwość korzystania z instalacji wodociągowej oraz 68 % kanalizacyjnej. natomiast w przypadku instalacji gazowej, z takiej możliwości skorzystać może zaledwie ponad 60% ludności gminy. Dostępność drogowa Gminy Krasieczyn jest dobra zarówno w odniesieniu do Rzeszowa, jak i Sanoka. Przeciętny czas dojazdu w obu kierunkach kształtuje się w okolicach 80 minut.

Atrakcyjność przyrodnicza:

Około trzech czwartych powierzchni gminy objęte jest różnymi formami prawnej ochrony przyrody. Świadczy to o wysokiej różnorodności biologicznej oraz atrakcyjności krajobrazu (program natura 200). Ponadto należy zauważyć, że gmina charakteryzuje się wysokim odsetkiem (71%) powierzchni lasów.

Jednym z podstawowych wymagań w zakresie ochrony środowiska jest rozwój odpowiedniej infrastruktury. Jej dostępność, oprócz wzrostu bezpieczeństwa ekologicznego gminy, korzystnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz determinuje atrakcyjność turystyczną. Inwestycje czynione w tym zakresie w ostatnich latach przyczyniają się do stopniowego zwiększenia odsetka mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków. Skala potrzeb w tym obszarze wciąż jest olbrzymia.

Zarządzanie rozwojem:

Udział wydatków inwestycyjnych ponoszonych w latach 2007-2012 przez gminę we wszystkich okresach kształtowała się na poziomie wyższym od przeciętnej skali wydatków inwestycyjnych ponoszonych przez gminy w powiecie przemyskim i województwie podkarpackim.

Pomimo malejącej aktywności inwestycyjnej gmina rokrocznie do 2011 roku zwiększała poziom zadłużenia, kiedy to zobowiązania osiągnęły poziom 2,76 % dochodów budżetowych. Zadłużenie gminy nie stanowiło jednak bariery rozwojowej. Zdolność do samofinansowania inwestycji, wskazująca na udział dochodów majątkowych powiększonych o wynik operacyjny w wydatkach majątkowych gminy wskazuje, że budżet gminy jest wydolny do ponoszenia wydatków inwestycyjnych. Poziom zadłużenia w 2012 roku był równy 5,52 %.

Niewielka liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych na terenie gminy świadczy o niskim poziomie kapitału społecznego. Świadectwem ograniczonej partycypacji obywatelskiej w procesach rozwojowych gminy są także wskaźniki frekwencji wyborczej. Aktywność wyborcza mieszkańców, zarówno podczas wyborów samorządowych, jak i parlamentarnych, była na przestrzeni ostatnich lat niższa w porównaniu do średniej wojewódzkiej i powiatowej. Wskazuje to na konieczność większego stymulowania aktywności obywatelskiej i kreowania działań mających na celu wzmacnianie więzi społecznych.

Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnozy sytuacji, w jakiej znajduje się wspólnota samorządowa. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, dzięki czemu stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia danej jednostki samorządu terytorialnego, ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwoju. Jej nazwa to skrót od pierwszych liter angielskich słów, stanowiących jednocześnie pola przyporządkowania czynników, mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego – silne strony (strengths), słabe strony (weaknesses), szanse (opportunities) i zagrożenia (threats).

S -> STRENGTHS, czyli silne strony

W -> WEAKNESSES, czyli słabe strony

O -> OPPORTUNITIES, czyli okazje

T -> THREATS, czyli zagrożenia

	CZYNNIKI WSPIERAJĄCE ROZWÓJ	CZYNNIKI HAMUJĄCE ROZWÓJ
CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	SILNE STRONY	SŁABE STRONY
CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	SZANSE	ZAGROŻENIA

Zgodnie z powyższym, czynniki rozwoju podzielić można na wewnętrzne, na które społeczność lokalna ma wpływ (silne i słabe strony), oraz na czynniki zewnętrzne – umiejscowione w bliższym i dalszym otoczeniu jednostki (szanse i zagrożenia). Podział ten można przeprowadzić również w inny sposób, mianowicie: czynniki pozytywne, czyli atuty i szanse, oraz czynniki negatywne, czyli wady i zagrożenia. Poniżej przedstawione zostały wyniki analizy SWOT w odniesieniu do Gminy Krasiczyn.

Tabela 14 Analiza SWOT – czynniki wewnętrzne, mające wpływ na rozwój Gminy Krasiczyn.

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<i>Komunikacja, położenie</i>	
<p>1.Zamek Krasiczyn- jedna z największych atrakcji turystycznych na Podkarpaciu;</p> <p>2.Część Twierdzy Przemyśl – atrakcja turystyczna;</p> <p>3.Wysoka dostępność komunikacyjna gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> •dobre połączenie drogowe : droga krajowa nr 28, droga wojewódzka nr 884 <p>4.Dobrze rozwinięta sieć dróg gminnych.</p> <p>5.Bliskość aglomeracji przemysłowej (rynek pracy, zbytu, usługi publiczne, edukacja).</p> <p>6.Przepływająca przez Gminę Krasiczyn rzeka San – walor turystyczny, rekreacyjny, wypoczynkowy.</p> <p>7.Bliskość granicy polsko-ukraińskiej oraz słowackiej (jako impuls dla współpracy transgranicznej).</p> <p>8.Wysoki stopień zalesienia gminy -62 %-walor przyrodniczy;</p> <p>9.Dobry dostęp do sieci teleinformatycznej.</p> <p>10.Opracowany plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Krasiczyn</p>	<p>1.Stan techniczny dróg gminnych wymagający poprawy</p> <p>2.Brak dróg dojazdowych do niektórych działek na terenie gminy oraz pól uprawnych.</p> <p>3.Specyficzny układ przestrzenny gminy – brak wyraźnego centrum.</p> <p>4.Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych przy obiektach użyteczności publicznej i turystycznej.</p> <p>5.Brak planów zagospodarowania przestrzennego;</p> <p>6.Brak skanalizowania i zwodociągowania części gminy;</p> <p>7.Tendencja obniżania się wód powierzchniowych;</p> <p>8.Restrykcyjna ochrona gruntów rolnych w aspekcie mieszkalnictwa inwestycji biznesowych</p>

Turystyka, rekreacja, dziedzictwo kulturowe	
<p>1. Bogate walory krajobrazowo-przyrodnicze gminy.</p> <p>2. Istniejące szlaki turystyczne oraz trasy rowerowe, prowadzące po najbardziej atrakcyjnych miejscach gminy – Pogórze Przemyskiego.</p> <p>3. Dogodne warunki dla tworzenia punktów widokowych.</p> <p>4. Bliskość „Kopystańki” najwyższego wzniesienia Pogórze Przemyskiego.</p> <p>5. Dobra lokalizacja najważniejszej atrakcji ziemi Przemyskiej i Podkarpacia – Renesansowy Zamek Krasieczyn</p> <p>6. Gęstość bazy noclegowej.</p> <p>7. Warunki dla rozwoju wędrowniej turystyki narciarskiej.</p> <p>8. Dobre warunki do rozwoju agroturystyki i turystyki aktywnej.</p> <p>9. Przynależność do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania</p> <p>10. Działalność społeczno-kulturalna Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Kół Gospodyń Wiejskich.</p> <p>11. Bogate dziedzictwo kulturowe – żywa kultura ludowa, kultywowanie tradycyjnych obrzędów, potrawy regionalne, ubiór lokalny, twórczość ludowa, działalność zespołu folklorystycznego.</p>	<p>1. Brak zbiornika wodnego o charakterze rekreacyjnym.</p> <p>2. Słabo zagospodarowany brzeg rzeki San</p> <p>3. Niewystarczająca ilość małej architektury turystycznej (miejsca wypoczynku, punkty widokowe, ławki przy szlakach).</p> <p>4. Niewykorzystana infrastruktura atrakcji turystycznych – budowle wojenne z I i II wojny światowej;</p> <p>5. Słabo oznakowane istniejące szlaki turystyczne.</p> <p>6. Słaba promocja pozostałych rodzajów turystyki gminy.</p> <p>7. Program Natura 2000;</p>
Kapitał ludzki, aktywność społeczna	
<p>1. Faktyczny napływ ludności na teren gminy (potencjał osiedleńczy i rezydencjonalny).</p> <p>2. Korzystne wskaźniki demograficzne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzystna struktura ludności wg grup wieku (duży odsetek ludzi młodych i w wieku średnim). <p>3. Rozwinięty kapitał społeczny i intelektualny</p>	<p>1. Wyniki sprawdzianu po VI klasie i z egzaminu gimnazjalnego .</p> <p>2. Niska frekwencja w wyborach, w życiu publicznym i społecznym</p> <p>3. Ujemny przeciętny przyrost naturalny na 1 tys. mieszkańców w latach 2007-2012 ;</p> <p>4. Mała liczba działających organizacji</p>

społeczności lokalnej (m.in. wysokie kwalifikacje mieszkańców gminy).	pozarządowych, posiadających zdolność pozyskiwania środków zewnętrznych.
Ochrona środowiska	
1.Wysoka świadomość społeczna w zakresie ochrony środowiska. 2.Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii. 3.Segregacja śmieci; 4.Częściowo skanalizowana gmina;	1.Duże zanieczyszczenie powietrza w okresie grzewczym. 2.Niewystarczająca ilość i jakość wód w rzekach. 3.Niewystarczający odsetek mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków.
Jakość życia, usługi	
1.Dobrze rozwinięta infrastruktura oświatowo-sportowa. 2.Bogata oferta edukacyjna szkół z terenu gminy (zajęcia pozalekcyjne, współpraca z partnerami z zagranicy). 3.Zadowolająca oferta w zakresie wychowania przedszkolnego (odpowiednia ilość miejsc w przedszkolu). 4.Dobrze rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna na terenie gminy (w tym m.in. sala gimnastyczna, boiska sportowe). 5.Bogata oferta sportowo-rekreacyjna (m.in. działalność klubu sportowego). 6.Dobrze rozwinięta sieć bibliotek oraz korzystne wskaźniki dotyczące czytelnictwa. 7.Funkcjonowanie świetlic na terenie gminy (jako miejsc spotkań społeczności lokalnej oraz centrów społeczno-kulturalnych). 8.Działalność Gminnego Ośrodka Kultury. 9.Organizacja przez GOK imprez kulturalnych 10.Zadowolająca jakość oraz dostępność podstawowej opieki zdrowotnej. 11.Sprawną i efektywną pomoc społeczną (m.in. programy dożywiania dzieci w szkołach, projekty z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu	1.Niezadowolające wyniki z testu po VI klasie i z egzaminu gimnazjalnego. 2.Potrzeba modernizacji i doposażenia obiektów użyteczności publicznej. 3.Słaba dostępność specjalistycznej opieki zdrowotnej. 4.Duży odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. 5.Brak mieszkań komunalnych i socjalnych. 6.Niewystarczający odsetek osób korzystających z sieci komunalnych: kanalizacyjnej i wodociągowej. 7.Niewystarczające zasoby wody pitnej na terenie gminy.

społecznemu, realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym we współpracy z innymi podmiotami).	
Potencjał gospodarczy i rynek pracy	
<p>1.Tradycje w zakresie turystyki, handlu i usług.</p> <p>2.Duża Spółka z Kapitałem Państwowym inicjująca i integrująca przedsięwzięcia turystyczne, kulturowe i gospodarcze w gminie</p> <p>3.Dobre warunki dla produkcji zdrowej żywności.</p> <p>4.Dobre warunki do rozwoju przedsiębiorczości, a szczególnie w sektorze drzewnym;</p> <p>5.Dobre warunki produkcji i usług związanych z sektorem drzewnym np. pamiątkarstwo.</p>	<p>1. Brak większych zakładów pracy na terenie gminy poza Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. (miejsca pracy, wpływy do budżetu gminy z tytułu podatków).</p> <p>2.Mało rozwinięty przemysł drzewny.</p> <p>3.Mała liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON</p> <p>4.Mała liczba osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą ;</p> <p>1.Niskie wpływy do budżetu gminy z CIT na 1 mieszkańca.</p> <p>5.Problemy w sektorze rolnictwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdrobniona struktura gruntów rolnych, -nieuregulowany stan własnościowy gruntów, <p>6.Brak profesjonalnego doradztwa z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie samej gminy.</p>
Zarządzanie rozwojem	
<p>1.Stabilny Stan finansów samorządowych.</p> <p>2.Rozwinięta współpraca międzysamorządowa (krajowa i zagraniczna) oraz międzysektorowa.</p>	<p>1.Niewystarczająca promocja gminy, w tym jej walorów turystycznych.</p> <p>2.</p>

Tabela 15 Analiza SWOT – czynniki zewnętrzne, mające wpływ na rozwój Gminy Krasiczyn.

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>1.Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania, w tym m.in. nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej.</p> <p>2.Rozwój współpracy terytorialnej, międzysektorowej i międzyorganizacyjnej.</p> <p>3.Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej</p> <p>4.Organizacja imprez kulturalnych i sportowych o charakterze ponadlokalnym (jak np.: zawody jazdy konnej).</p> <p>5.Wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego, w szczególności włączanie zabytków w obieg ekonomiczny.</p> <p>6.Rozwój szlaków oraz tras turystycznych o charakterze ponadregionalnym.</p> <p>7.Promocja regionu jako atrakcyjnego turystycznie - napływ turystów do Podkarpacia, rozwój gospodarczy regionu.</p> <p>8.Rozwój działalność Lokalnej Grupy Działania</p> <p>9.Proces scalania gruntów.</p> <p>10.Rozwój oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii Plan Gospodarki Niskoemisyjnej .</p>	<p>1.Niepewna sytuacja gospodarcza kraju i państwa Unii Europejskiej (globalny kryzys, mający wpływ na kondycję ekonomiczną).</p> <p>2.Problem starzenia się społeczeństwa i potrzeba dostosowania usług pod kątem osób starszych.</p> <p>3.Niska wydajność, opłacalność ekonomiczna produkcji rolnej.</p> <p>4.Konkurencja ze strony dużych ośrodków turystycznych, zlokalizowanych w sąsiedztwie gminy: miasto Przemyśl (odpływ turystów).</p> <p>5.Zagrożenie powodziowe.</p>

Wizja i misja rozwoju Gminy Krasieczyn

Wizja rozwoju Gminy Krasieczyn stanowi projekcję, opis pożądanego stanu rzeczywistości lokalnej w perspektywie 2025 roku. Określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota gminy, tj. władze samorządowe oraz ich partnerzy (lokalni oraz ponadlokalni), wykorzystując przy tym możliwości płynące z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu. Wizja ukierunkowana jest prognostycznie, określa cel, do którego zmierza Gmina Krasieczyn. Wskazuje ona zasadniczy kierunek podejmowanych działań.

WIZJA „GMINA KRASIECZYN 2025”

Gmina Krasieczyn w 2025 roku to dobre miejsce do życia, pracy i spędzania wolnego czasu, czyste, otwarte na biznes i rodziny- gotowe zaspokajać potrzeby mieszkańców, w tym osób starszych i z trudnościami w realizacji własnych celów i aspiracji.

Misja jest nadrzędnym celem rozwoju Gminy Krasieczyn. Określa ona również rolę władz samorządowych w procesie rozwoju wspólnoty lokalnej. Zgodnie z misją, władze samorządowe pełnią rolę inicjatora dla realizacji przedsięwzięć zgodnych ze Strategią Rozwoju Krasieczyna, a podejmowanych przez różnych aktorów życia społecznego i gospodarczego – liderów lokalnych, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne, przedsiębiorców, grupy nieformalne mieszkańców. Ponadto, władze samorządowe są także realizatorem własnych projektów (leżących w zadaniach własnych oraz we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego), zmierzających do rozwoju Gminy Krasieczyn, upowszechniania jej walorów, ułatwiania współpracy partnerów lokalnych i wdrażania innowacyjnych rozwiązań.

MISJA ROZWOJU GMINY KRASIECZYN

Naszą misją jest inicjowanie rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego Gminy Krasieczyn w partnerstwie trójsektorowym. Chcemy wspólnie kreować wizerunek Gminy Krasieczyn jako miejsce przyjazne do życia, działalności gospodarczej i realizacji własnych aspiracji.

Plan operacyjny

Przyjęta przez Radę Ministrów 13 lipca 2010 roku, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020, nakreśliła nowe ramy kreowania rozwoju regionów w Polsce. Dokument ten zawiera propozycje działań, których celem jest zwiększenie poziomu i jakości życia w regionach, oraz stworzenie odpowiednich dla rozwoju oraz spełnienia społecznego ram gospodarczo-społecznych i instytucjonalnych. Układ celów, który został scharakteryzowany w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, został zharmonizowany z kierunkami rozwoju Unii Europejskiej i odzwierciedlony w triadzie celów: konkurencyjność – spójność – sprawność. Konstrukcja i treść obszarów kluczowych (oraz celów) niniejszej Strategii Rozwoju stanowi odpowiedź na potrzeby, aspiracje i możliwości rozwojowe wspólnoty Gminy Krasiczyn a jednocześnie wkomponowuje się w założenia najważniejszego dokumentu, określającego politykę regionalną w kraju. Korelację celów KSRR z obszarami strategicznymi Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025 przedstawia poniższy rysunek.

Schemat 3 Korelacja celów KSRR z obszarami strategicznymi Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn

Priorytety wyszczególnione w Strategii wynikają z przyjętej wizji rozwoju Gminy Krasiczyn do 2025 roku i zdefiniowanych wyzwań rozwojowych. Ze względu na stwarzanie w perspektywie długookresowej największych możliwości wzrostu, uznane one zostały za najważniejsze.

Wyodrębniono zatem **4 obszary priorytetowe- cele strategiczne**, które są względem siebie równoważne i uzupełniające się:

OBSZAR PRIORYTETOWY I: Rozwój potencjału gospodarczego gminy i poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Cele szczegółowe:

- Rozwój przedsiębiorczości oraz wspieranie zatrudnienia.
- Rozwój potencjału gospodarczego gminy.
- Rozwój i wykorzystanie potencjału i zaplecza surowca drzewnego do wzmocnienia gospodarki lokalnej
- Rozwój potencjału intelektualnego dla potrzeb gospodarczych gminy.

OBSZAR PRIORYTETOWY II: Tworzenie warunków do rozwoju rolnictwa, w tym ekologicznego, leśnictwa i sektora przetwórstwa oraz wysokiej jakości usług dla ludności.

Cele szczegółowe:

- Rozwój zrównoważonego rolnictwa oraz rolnictwa ekologicznego dla wzmocnienia gospodarki lokalnej.
- Wspieranie i rozwój jakości i innowacyjności w usługach.
- Rozwój zrównoważonej gospodarki leśnej. Rozwój przetwórstwa produktów rolnych.

OBSZAR PRIORYTETOWY III: Wysoka atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna gminy.

Cele szczegółowe:

- Wspieranie działań służących ochronie i poprawie jakości środowiska naturalnego oraz estetyki gminy
- Stworzenie dogodnych warunków do rozwoju inwestycji i funkcji mieszkaniowej gminy
- Stworzenie i wdrożenie systemu oferty turystyki weekendowej, turystyki aktywnej i agroturystyki w oparciu o posiadane walory i atrakcje regionu

OBSZAR PRIORYTETOWY IV: Doskonalenie jakości i dostępności usług publicznych

Cele szczegółowe:

Rozwijanie systemów infrastruktury technicznej, ochrona środowiska i odnawialnych źródeł energii.

Rozwój wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy

Rozwój oferty i dbałość o lokalne dziedzictwo kulturowe

Poprawa bezpieczeństwa publicznego, zdrowotnego i społecznego

Kontynuacja partnerstwa z sąsiednimi gminami

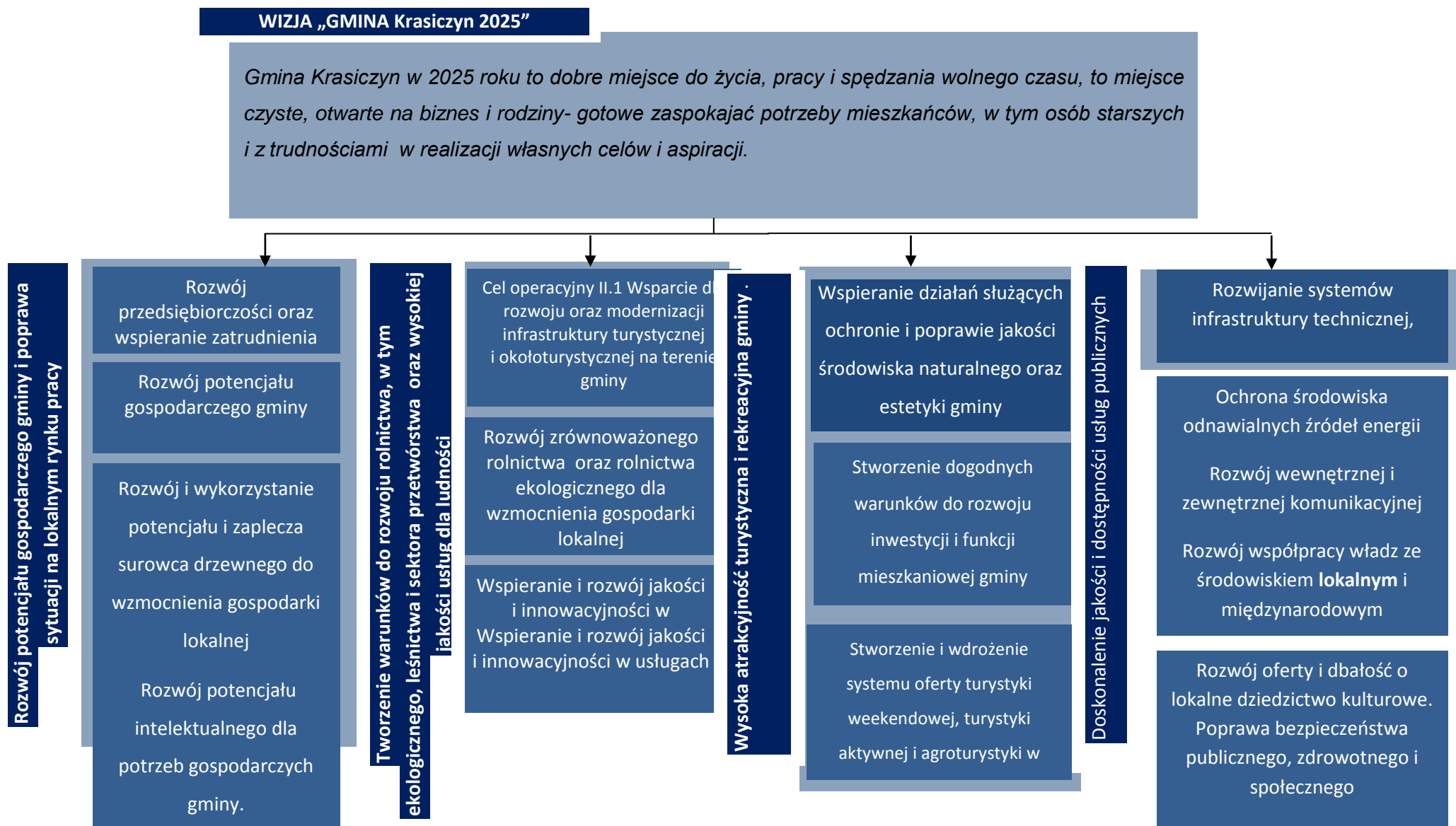
Rozwój współpracy władz ze środowiskiem lokalnym i międzynarodowym

Dla każdego z obszarów priorytetowych sformułowany został cel strategiczny (w perspektywie 2025 roku), z którego wynikają cele szczegółowe. Dla ich urzeczywistnienia wyodrębniono natomiast kierunki interwencji – kluczowe zadania i projekty do realizacji. Należy je traktować jako pewną propozycję, otwartą listę przedsięwzięć w danym zakresie, określającą ogólne ramy koncentracji aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej całej wspólnoty Gminy Krasiczyn w perspektywie długofalowej.

Dla zapewnienia kontroli nad stopniem realizacji poszczególnych celów niniejszej Strategii Rozwoju stworzono listę rekomendowanych mierników. Mierniki te są użyteczne przede wszystkim w czasie dokonywania monitoringu realizacji oraz aktualizacji dokumentu. Lista mierników stanowi bazową propozycję, która podczas prowadzenia procesów monitorowania i przeglądu strategicznego może być modyfikowana i uzupełniana – zgodnie z potrzebami jednostek wdrażających.

Poniższy schemat prezentuje strukturę celów Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025.

Schemat 4 Struktura celów Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025.

OBSZAR PRIORYTETOWY I

Cel strategiczny:

Rozwój potencjału gospodarczego gminy i poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy

MIERNIKI OSIĄGNIĘĆ		
Cel szczegółowy:	Proponowane mierniki monitorowania celu:	Źródło:
Rozwój przedsiębiorczości oraz wspieranie zatrudnienia	Liczba nowych podmiotów gospodarczych rejestrowanych na terenie gminy	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
	Stosunek liczby nowych działalności gospodarczych rejestrowanych na terenie gminy do podmiotów wyrejestrowywanych	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
	Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy	Raporty okresowe PUP
Rozwój potencjału gospodarczego gminy	Powierzchnia terenów gminnych wydzielonych pod strefy aktywności gospodarczej	Plan zagospodarowania przestrzennego
	Udział dochodów z CIT w dochodach gminy ogółem	Urząd Gminy
Rozwój i wykorzystanie potencjału i zaplecza surowca drzewnego do wzmocnienia gospodarki lokalnej	Powierzchnia terenów leśnych na terenie gminy 62%	Nadleśnictwo Krasieczyn Gmina Krasieczyn
Rozwój potencjału intelektualnego dla rozwoju gminy	Wyniki egzaminów na zakończenie szkoły podstawowej	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Rzeszowie
	Wyniki testów gimnazjalnych	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Rzeszowie
	Edukacyjna wartość dodana	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Rzeszowie

Założenia niniejszego obszaru priorytetowego korespondują z celami oraz kierunkami polityki Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie-2020:

Obszar 1.KONKURENCYJNA I INNOWACYJNA GOSPODARKA tj. turystyka, rolnictwo.

Obszar 2.KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY: edukacja , kultura i dziedzictwo kulturowe, włączenie społeczne , zdrowie publiczne, sport powszechny

Obszar 3. SIEĆ OSADNICZA: dostępność komunikacyjna, dostępność technologii informacyjnych , funkcje obszarów wiejskich, spójność przestrzenna i wzmacnianie funkcji biegunów wzrostu,

Obszar 4. ŚRODOWISKO I ENERGETYKA: zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom oraz usuwanie ich negatywnych skutków, ochrona środowiska, bezpieczeństwo energetyczne i racjonalne wykorzystanie energii .

OBSZAR PRIORYTETOWY I: Rozwój potencjału gospodarczego gminy i poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy

Cele szczegółowe:	Kierunki interwencji (kluczowe zadania)	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca	Partnerzy
I.1 Rozwój przedsiębiorczości oraz wspieranie zatrudnienia	I.1.1 Kształcenie cech przedsiębiorczych wśród młodzieży	Placówki oświatowe	Gminny Ośrodek Administracji Szkół i Przedszkoli	Urząd Gminy, przedsiębiorcy, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, instytucje otoczenia biznesu z regionu
	<i>Przedsiębiorczość stanowi wg Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie-2020 jedną z kompetencji kluczowych, która wymaga znacznego wzmocnienia wśród młodych pokoleń. Definiowana jest jako niezbędna dla młodych ludzi do ich samorealizacji, rozwoju osobistego, aktywności i zatrudnienia. Celem kierunku jest rozwój tych kompetencji wśród dzieci i młodzieży poczynając od szkoły podstawowej. Włączenie treści niezbędnych do rozwoju kompetencji kluczowych winno odbywać się od początku procesu kształcenia. Stosowanie metod aktywnych w tym procesie, takich jak: gry symulacyjne, kontakt z przedsiębiorcami, zajęcia z doradcami zawodowymi, konkursy, wizyty w firmach lokalnych, instytucjach, bankach oraz warsztaty edukacyjne znacznie uatrakcyjnijają proces nauczania przedsiębiorczości w oczach młodych ludzi.</i>			
	I.1.2 Rozwój oferty oraz poprawa dostępności zwrotnych instrumentów finansowania działalności przedsiębiorstw, w tym funduszy pożyczkowych i poręczeniowych – współpraca z IOB	Instytucje otoczenia biznesu (IOB)	Urząd Gminy	Lokalni przedsiębiorcy
<i>Jednym z efektywniejszych narzędzi wsparcia i stymulowania lokalnej przedsiębiorczości są zwrotne narzędzia finansowe. Dostępność instrumentów pożyczkowych i poręczeniowych oraz wiedza z zakresu efektywnego wykorzystania tych narzędzi stanowić powinna istotną formę wsparcia rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy – szczególnie dla małych i mikro-firm, które najczęściej nie spełniają warunków bankowych w zakresie korzystania z kredytów i pożyczek. Na terenie powiatu przemyskiego funkcjonują instytucje otoczenia biznesu oferujące takie formy wsparcia dla przedsiębiorców – np. RIG, PARR S.A.. Rolą gminy powinno być nawiązywanie współpracy z instytucjami otoczenia biznesu, oferującymi różnorodne formy wsparcia finansowego.</i>				

	I.1.3	Podjęcie organizacji „klubu przedsiębiorcy” lub podobnej formy stowarzyszenia przedsiębiorców, stanowiącego forum pomocy wzajemnej, doskonalenia, poradnictwa ekonomicznego i prawnego	Organizacja pozarządowa	Urząd Gminy	Przedsiębiorcy lokalni, instytucje otoczenia biznesu (IOB), organizacje pozarządowe
		<p><i>Zdecydowana większość firm na terenie gminy to podmioty małe lub mikro. W sytuacji tej pożądane jest wspieranie tworzenia samorządu gospodarczego i organizacji pozarządowych działających na rzecz przedsiębiorczości lokalnej. Inicjatywy takie oczywiście muszą być podejmowane oddolnie, przez zainteresowanych przedsiębiorców. Z pewnością nie jest rolą gminy tworzenie takich struktur. Jednak może ona wspierać podobne działania, zachęcać i inicjować. Korzyści wynikające z funkcjonowania struktur gospodarczych są istotne dla rozwoju gospodarczego całej gminy. Mali przedsiębiorcy zyskują zinstytucjonalizowaną reprezentację własnych interesów i oczekiwań, a władze samorządowe partnera do działań w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na cele związane z rozwojem szeroko rozumianej przedsiębiorczości, co będzie niezwykle ważne w nowej perspektywie finansowej 2015-2025.</i></p>			
	I.1.4	Szczegółowa inwentaryzacja (katalogowa) istniejących przedsięwzięć gospodarczych w ujęciu branż, mocy produkcyjnych, asortymentu itp. celem jej popularyzacji poza terenem gminy także w sieci „Internet”	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Przedsiębiorstwa, gminy powiatu przemyskiego, Starostwo Powiatowe w Przemyśle
		<p><i>Mając na uwadze potrzebę prowadzenia spójnej promocji gminy, planuje się usystematyzowanie działań promocyjnych w zakresie promocji gospodarczej. Powinna ona stanowić odrębną część od promocji turystyczno-rekreacyjnej i skupiać się na działających na tym terenie firmach, dominujących branżach, ofercie terenów do zainwestowania. Na potrzeby stworzenia takiej oferty promocyjnej i jej popularyzacji w sieci internetowej niezbędna jest inwentaryzacja zasobów gospodarczych gminy. Ze względu na koszty oraz zakres zadań ten rodzaj promocji powinien być realizowany w sposób jednolity na większym obszarze niż jedna gmina. Stąd też wskazana jest współpraca w tym zakresie z gminami powiatu przemyskiego i Starostwem Powiatowym w Przemyśle..</i></p>			
	I.1.5	Stałe działania organizacyjne na rzecz pozyskania środków pomocowych na rozwój przedsiębiorczości z funduszy krajowych i wspólnotowych (UE)	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Przedsiębiorstwa, gminy powiatu przemyskiego, Starostwo Powiatowe w Przemyśle

Realizacja projektów z przedsiębiorczości przy współudziale środków zewnętrznych – głównie europejskich w ramach nowej perspektywy finansowej 2015-2025. Pozyskiwanie środków we współpracy z partnerami gospodarczymi na działania związane z doradztwem gospodarczym, szkoleniami, tworzeniem stref gospodarczych, promocja gospodarczą, itp.

I.1.6 Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i innymi podmiotami na rzecz zwiększenia zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu,

Ośrodek Pomocy Społecznej

Urząd Gminy

Powiatowy Urząd Pracy,
instytucje otoczenia biznesu,
organizacje pozarządowe,
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, szkoły ponadgimnazjalne,
Starostwo Powiatowe

Kluczowym narzędziem rozwiązywania problemów związanych z bezrobociem jest aktywne stymulowanie przedsiębiorczości mieszkańców i wspieranie zatrudnienia. Zadaniem władz gminy w tym zakresie jest wspieranie działań doradczych i szkoleniowych w zakresie przedsiębiorczości, oferowanych najczęściej przez służby zatrudnienia oraz organizacje pozarządowe i instytucje otoczenia biznesu. Niezwykle ważnymi zadaniami w tym zakresie są również przedsięwzięcia dotyczące rozwoju oferty usług związanych z podnoszeniem i zmianą kwalifikacji na różnych etapach życia – w powiązaniu z potrzebami regionalnego rynku pracy, rozwoju systemu szkoleń i kursów zawodowych dla osób bezrobotnych oraz wymagających zmiany kwalifikacji, rozwoju pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz wspierania szkoleń i doradztwa w zakresie przedsiębiorczości, w tym dotyczących zakładania i prowadzenia własnego biznesu.

I.1.7 Wdrożenie mechanizmów wsparcia dla rozwoju i upowszechnienia zawodów ginących

LGD

Urząd Gminy

Rzemieślnicy, twórcy lokalni,
instytucje kultury, szkoły ponadgimnazjalne,
organizacje pozarządowe

W celu ocalenia od zapomnienia i wzbogacenia oferty gminy należy realizować działania z zakresu upowszechniania rzemiosła lokalnego, twórczości artystycznej oraz „ginących zawodów”. Należy kontynuować i rozwijać działania tego typu, angażując w nie szkoły oraz społeczność lokalną i turystów. Prezentacja produktów i metod wytwórczych „ginących zawodów”, twórczości ludowej i rzemiosła powinna być stałym punktem każdego wydarzenia organizowanego na terenie gminy. Ponadto działania te mogą stanowić uzupełnienie dla pewnej grupy mieszkańców własnych kwalifikacji, pozwalających im na uzyskiwanie dodatkowych źródeł utrzymania.

•I.2 Rozwój potencjału gospodarczego gminy oraz rozwój i wykorzystanie potencjału i zaplecza surowca drzewnego do wzmocnienia gospodarki lokalnej.	Planowanie i tworzenie na terenie gminy zwartych terenów uzbrojonych				
	I.1.8	infrastrukturalnie, stanowiących ofertę dla inwestorów zewnętrznych, w tym także zagranicznych	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Prywatni właściciele gruntów, przedsiębiorcy
	Istotną barierą rozwojową gminy Krasiczyn jest brak terenów inwestycyjnych, a nawet brak dużych przestrzeni, które w przyszłości można przekształcać w strefy aktywności gospodarczej. Rolniczy charakter gminy, duża powierzchnia lasów, górzyste ukształtowanie terenu i obszary zalewowe, znacznie utrudniają lub uniemożliwiają tworzenie stref gospodarczych. Niemniej jednak należy w planie zagospodarowania przestrzennego uwzględnić potencjalne tereny pod zagospodarowanie gospodarcze, ponieważ w przyszłym okresie programowania UE (2014-2020) działania z tego zakresu będą istotnie wspierane. Dzięki temu umożliwiające zostanie tworzenie stref aktywności gospodarczej na terenach prywatnych. Ewidencja gruntów najbardziej predysponowanych do przekształcania w strefy aktywności gospodarczej ma na celu dostarczenie rzetelnej informacji nt. powierzchni tych gruntów, liczby właścicieli, przeznaczenia, czy też uzbrojenia i skomunikowania. Dane niniejsze wykorzystywane są w procesie scalania gruntów, wykupu, dzierżawy, zawiązywania partnerstw publiczno-prywatnych. Baza musi być oparta o informacje wynikające z planów zagospodarowania przestrzennego. Kluczową rolę władz gminy w tym obszarze jest właściwa polityka przestrzenna i infrastrukturalna (uzbrajanie terenów) z wykorzystaniem środków zewnętrznych, które na takie cele będą dostępne w najbliższych kilku latach.				
	I.2.1	Pozyskiwanie gruntów pod zagospodarowanie inwestycyjne we współpracy z partnerami prywatnymi	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Prywatni właściciele gruntów, przedsiębiorcy
	Brak samorządowych terenów, które można przeznaczać na strefy aktywności, wymusza planowanie obszarów inwestycyjnych z udziałem gruntów prywatnych. Działania te są stosunkowo trudne ze względu bardziej skomplikowane procedury pozyskiwania środków finansowych, ale możliwe do przeprowadzenia. Niniejszy kierunek interwencji wskazuje na monitorowanie możliwości zagospodarowania inwestycyjnego wybranych gruntów we współpracy z właścicielami prywatnymi lub wykup albo dzierżawę takich gruntów przez gminę.				
I.2.2	Inicjowanie i wspieranie projektów z zakresu scalania gruntów	Starostwo Powiatowe w Przemyślu	Urząd Gminy	Rady sołeckie, rolnicy, ARiMR, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Izby Rolne	

Działania w zakresie przestrzennego porządkowania gruntów będą w Podkarpaciu istotnym kierunkiem w nowej perspektywie finansowej do 2020 r. Przedsięwzięcia te mają na celu tworzenie większych, zwartych i dobrze skomunikowanych obszarów funkcjonalnych na terenie gmin, w tym o funkcjach gospodarczych. Należy monitorować potrzeby w tym zakresie na terenie gminy Krasiczyn oraz włączyć jej obszar do planowanych projektów z tego zakresu. Jest to fundament dla jakichkolwiek działań rozwojowych – gospodarczych, produkcji rolnej, inwestycyjnych, turystycznych, itp. Stąd też, mimo trudności realizacyjnych (mentalność społeczności lokalnej), należy wskazywać na dobre pojedyncze przykłady z tego zakresu i korzystać ze środków zewnętrznych na te cele. Tym bardziej, że na terenie Gminy Krasiczyn istnieją doświadczenia związane z prowadzeniem procesów scalania (Łętownia), które być może staną się inspiracją dla innych społeczności wiejskich.

I.2.3

Wsparcie rozwoju i upowszechnianie nowoczesnych technologii, w tym m.in. teleinformatycznych, komunikacyjnych (ICT) i innych

Urząd Gminy,
zarządzający
infrastrukturą
teleinformatyczną

Urząd Gminy

Klienci i partnerzy Urzędu Gminy, jednostki gminne, przedsiębiorcy, operatorzy telekomunikacyjni, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego

Niniejszy kierunek interwencji stanowi odpowiedź na rosnące oczekiwania klientów względem podmiotów gospodarczych czy organów administracji publicznej. Dzięki realizacji działań w ramach tego kierunku, podniesiona zostanie m.in. jakość usług publicznych świadczonych przez Urząd Gminy na rzecz mieszkańców i przedsiębiorców. Z drugiej strony dynamiczny rozwój cywilizacyjny wymusza na sektorze gospodarczym stosowanie coraz to nowych technologii, innowacyjnych rozwiązań i produktów. Działania z tego zakresu będą silnie wspierane w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej w latach 2014-2020.

I.3 Potencjał intelektualny

I.3.1

Modernizacja i rozwój bazy oświatowej

Urząd Gminy

Urząd Gminy

Placówki oświatowe

**dla rozwoju gospodarczego
gminy**

Kierunek interwencji dotyczy dbałości o właściwe wyposażenie szkół i przedszkoli, w tym zwłaszcza w zakresie technologii informatycznych, które obecnie odgrywają istotną rolę w procesie nowoczesnego kształcenia i przygotowania młodych ludzi do funkcjonowania w dorosłym świecie. O jakości kształcenia, poza programem edukacyjnym, decydują warunki, w jakich ma miejsce proces nauczania, jak również dostępne pomoce naukowe i sprzęt informatyczno-multimedialny. Zgodnie z tym, zakłada się ciągłe doskonalenie stanu technicznego bazy oświatowej oraz doposażenie placówek oświatowych na terenie Gminy Krasieczyn w nowoczesne pomoce dydaktyczne, usprawniające proces kształcenia.

I.3.2 Poprawa jakości i dostępności usług w zakresie wczesnej edukacji oraz opieki nad małym dzieckiem

Urząd Gminy

Urząd Gminy

Placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, parafie, kapitał prywatny

Obecny poziom uczestnictwa dzieci w wieku 3-5 lat w placówkach wychowania przedszkolnego na terenie gminy jest stosunkowo wysoki. Jednak zmiany w reformie oświatowej, napływ nowych mieszkańców na teren gminy oraz nowoczesne postrzeganie przedszkola jako pierwszego etapu kształcenia dziecka powoduje, iż gmina musi planować rozwój lub przekształcanie infrastruktury tego typu w przyszłych latach. Możliwe jest również wspieranie tworzenia innych form wychowania przedszkolnego niż samorządowa – prywatna, społeczna, pozarządowa. To samo dotyczy działań związanych z opieką nad małym dzieckiem (np. opieka żłobkowa).

I.3.3 Kontynuacja i rozwijanie oferty zajęć pozalekcyjnych

Placówki oświatowe

Urząd Gminy

Organizacje pozarządowe, parafie, instytucje kultury

Kontynuowanie działań z zakresu doskonalenia systemu zajęć pozalekcyjnych, rozwijających umiejętności i kreujących nowe kompetencje uczniów. Stosowanie aktywnych metod kształtujących kreatywność, dążenie do osiągania celów. Prezentowanie osiągnięć rodzicom – współuczestnictwo w procesie wychowawczym i edukacyjnym.

I.3.4 Wdrażanie mechanizmów odkrywania, kształtowania i wspierania talentów

Urząd Gminy, placówki oświatowe

Urząd Gminy

Instytucje kultury, kluby sportowe, kapitał prywatny (sponsory), Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego

Jednym z priorytetów Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie - 2020 jest rozwój kapitału intelektualnego. W nawiązaniu do zapisów strategii regionalnej, mając na uwadze potrzeby mieszkańców, realizowane będą projekty służące odkrywaniu, kształtowaniu i wspieraniu talentów. Zakłada się m.in. wsparcie materialne dla dzieci i młodzieży wyróżniających się w nauce oraz innych dziedzinach, jak np. sport, kultura, aktywność społeczna.m.in. poprzez rozszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży – przy szczególnym uwzględnieniu kształcenia kompetencji kluczowych (językowych, matematycznych, informatycznych, kreatywnych, itd.) oraz poprzez wsparcie uzdolnionej młodzieży poprzez system stypendiów i nagród.

I.3.5

Współpraca we wdrażaniu mechanizmów służących praktycznej nauce zawodu

Starostwo Powiatowe
w Przemyślu

Urząd Gminy

Powiatowy Urząd Pracy,
Wojewódzki Urząd Pracy,
placówki oświatowe, Urząd
Marszałkowski
Województwa
Podkarpackiego, organizacje
pozarządowe

Atrakcyjność i efektywność lokalnej gospodarki zależy w istotnym stopniu od możliwości i kosztów pozyskania pracowników. Wspieranie rozwoju lokalnego powinno zatem opierać się na ścisłej współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami, której efektem będą zmiany polityki szkoleniowej na poziomie ponadgimnazjalnym oraz rozwój metod kształcenia zawodowego, pozwalające dostosowywać kompetencje i umiejętności mieszkańców do konkretnego zapotrzebowania lokalnych pracodawców. Istotnym elementem pakietu działań edukacyjnych powinno być kształcenie praktyczne w miejscu pracy. Mimo, iż kształcenie zawodowe nie leży w bezpośrednich kompetencjach samorządu gminnego, to powinien mieć wpływ na dostosowywanie kierunków kształcenia do specyfiki gospodarki lokalnej i potrzeb własnych przedsiębiorców. W tym zakresie niezbędna jest współpraca z organami prowadzącymi szkoły zawodowe, przedsiębiorcami, a także uczestnictwo w projektach z tego zakresu.

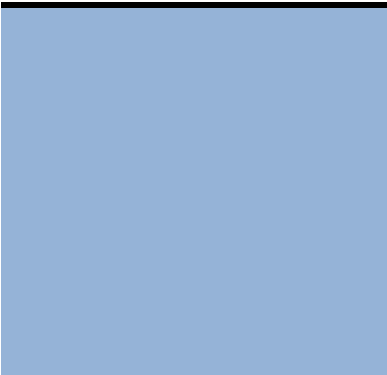
I.3.6

Zwiększenie zakresu i poziomu doradztwa w szkołach gimnazjalnych, dotyczącego efektywnego przygotowania młodzieży do kariery zawodowej (właściwe wybory dalszej ścieżki edukacji)

Placówki oświatowe

Urząd Gminy

Urząd Gminy,
przedsiębiorcy, Starostwo
Powiatowe, Powiatowy
Urząd Pracy, Wojewódzki
Urząd Pracy, organizacje
pozarządowe

Obserwowana sytuacja na regionalnym rynku pracy wskazuje na niewłaściwe wybory kolejnych etapów kształcenia co skutkuje dużym odsetkiem bezrobocia wśród osób młodych i małą liczbą osób o odpowiednich kompetencjach. Brak wiedzy o zawodach i profesjach, brak informacji o własnych predyspozycjach zawodowych, brak systemowego doradztwa w zakresie kariery zawodowej są jednymi z większych bolączek krajowego systemu oświaty. Należy dążyć do wypracowania własnego, lokalnego systemu przygotowania młodzieży do kariery zawodowej. System ten musi rozpoczynać działalność wśród dzieci i młodzieży szkół gimnazjalnych. To od tego etapu kształcenia i wyborach kolejnej szkoły zależy praktycznie przyszłość młodych ludzi. Niewłaściwy wybór szkoły ponadgimnazjalnej rzutuje na całą karierę zawodową. W systemie tym powinny uczestniczyć placówki oświatowe, służby zatrudnienia, doradcy. System musi mieć charakter stały, nie mogą być to pojedyncze spotkania całej klasy z doradcą zawodowym.

OBSZAR PRIORYTETOWY II:

Cel strategiczny:

Tworzenie warunków do rozwoju rolnictwa, w tym ekologicznego, leśnictwa i sektora przetwórstwa oraz wysokiej jakości usług dla ludności.

MIERNIKI OSIĄGNIĘĆ		
Cel szczegółowy:	Proponowane mierniki monitorowania celu:	Źródło:
Rozwój zrównoważonego rolnictwa oraz rolnictwa ekologicznego dla wzmocnienia gospodarki lokalnej	Liczba podmiotów gospodarczych działających w sektorze rolnictwa, przetwórstwa i gospodarki leśnej	Bank Danych Lokalnych GUS
Wspieranie i rozwój jakości i innowacyjności w usługach	Liczba podmiotów gospodarczych działających w sektorze rolnictwa, przetwórstwa i gospodarki leśnej	Bank Danych Lokalnych GUS
Rozwój i wykorzystanie potencjału i zaplecza surowca drzewnego do wzmocnienia gospodarki lokalnej	-Powierzchnia terenów gminnych wydzielonych pod strefy aktywności gospodarczej w obszarze leśnym -Liczba nowych podmiotów gospodarczych rejestrowanych na terenie gminy działających w obszarze surowca drzewnego	Mapa przestrzenna Gminy Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

OBSZAR PRIORYTETOWY II: Tworzenie warunków do rozwoju rolnictwa, w tym ekologicznego, leśnictwa i sektora przetwórstwa oraz wysokiej jakości usług dla ludności

Cele szczegółowe:	Kierunki interwencji (kluczowe zadania)	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca	Partnerzy
II.1 Rozwój zrównoważonego rolnictwa oraz rolnictwa ekologicznego dla wzmocnienia gospodarki lokalnej	II.1.1 Umocnienie rozwojowych gospodarstw rolniczych poprzez adresowany system doradztwa produkcyjnego, organizacyjnego i ekonomicznego	Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Urząd Gminy	Producenci, Izby Rolnicze, ARiMR
	<i>Realizacja kierunku interwencji poprzez pomoc rolnikom w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w produkcji rolnej, nowoczesnych metod upraw i hodowli oraz doradztwa w zakresie zmian strukturalnych w rolnictwie. Mieszczą się tu również działania w zakresie pomocy doradczej dot. pozyskiwania środków na modernizację i specjalizację rolnictwa, scalanie gruntów rolnych, unowocześnianie produkcji rolnej oraz rozwój przetwórstwa, a także działania szkoleniowe. Kierunek interwencji posiada szczególne znaczenie dla zorganizowanych grup rolniczych, ale również dla pojedynczych producentów.</i>			
	II.1.2 Wspieranie tworzenia różnorodnych grupowych form współdziałania producentów zwłaszcza grup producenckich	Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Urząd Gminy	Rolnicy, ARiMR, Izby Rolne, LGD
	<i>Wzmocnieniem lokalnego rolnictwa i przetwórstwa może być zrzeszanie rolników w grupy producenckie, spółdzielnie i inne formy współdziałania. Zadania z tego zakresu są niezwykle trudne w realizacji i uzależnione od zainteresowania społeczności rolników. Jednak przykłady funkcjonujących grup rolniczych wskazują na ewidentne korzyści natury ekonomicznej. Ważną rolę władz lokalnych w tym zakresie jest wspieranie i propagowanie tych form stowarzyszeniowych. Działania grup producenckich powinny się koncentrować nie tylko wokół wspólnej produkcji, ale również w zakresie zaopatrzenia w surowce, użytkowania maszyn, standaryzacji i zbytu produkcji.</i>			

	II.1.3	Tworzenie warunków do podejmowania prac porządkujących organizacyjnie i prawnie gospodarkę przestrzenną, w tym ewidencję gruntów, scalania i wymianę ziemi rolniczej	Urząd Gminy, Starostwo Powiatowe w Przemyślu	Urząd Gminy	Rolnicy, właściciele gruntów
		<i>Działania w zakresie przestrzennego porządkowania gruntów będą w Małopolsce istotnym kierunkiem w nowej perspektywie finansowej do 2025 r. Przedsięwzięcia te mają na celu tworzenie większych, zwartych i dobrze skomunikowanych obszarów funkcjonalnych na terenie gmin, nie tylko o charakterze gospodarczym (patrz cel operacyjny I.2) ale również o funkcjach rolniczych. Mimo trudności realizacyjnych (mentalność społeczności lokalnej), należy kontynuować (łątownia) działania z tego zakresu i korzystać ze środków zewnętrznych na te cele.</i>			
	II.1.4	Wspieranie, popularyzacja i uświadamianie mieszkańcom wsi potrzeby rozwoju wielofunkcyjnego i aktywności pozarolniczej	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Powiatowy Urząd Pracy, instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe, Izby Rolne, Lokalna Grupa Działania
		<i>Propagowanie wśród rolników możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na działania w zakresie inwestycji przedsiębiorczych pozarolniczych. Wsparcie w postaci doradztwa, pomocy w sporządzaniu biznes planów i wniosków aplikacyjnych. Działania związane z udziałem w programach dotyczących wdrażania mechanizmów służących praktycznej nauce zawodu oraz poprawy jakości i efektywności usług w zakresie planowania i rozwoju kariery zawodowej oraz wspierania zatrudnienia. Istotna na tym polu jest również działalność organizacji pozarządowych i realizowane przez nie projekty z tego zakresu. Działania te będą służyć nie tylko przeciwdziałaniu bezrobocia ale również wspieraniu aktywności społecznej mieszkańców wsi, ich operatywności i zaradności.</i>			
	II.1.5	Instrumenty wsparcia dla rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu wysokiej jakości produktów żywnościowych	Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Urząd Gminy	Izby Rolnicze, organizacje pozarządowe, LGD

Rozwój rolnictwa ekologicznego (produkcja naturalnych i zdrowych produktów) stanowi pewną alternatywę dla rozdrobnionego rolnictwa, nieposiadającego warunków dla upraw wysokotowarowych. Działania z tego zakresu również zależą od popytu na te produkty, który z roku na rok rośnie (w dużych ośrodkach miejskich). Świadczyć o tym mogą inwestycje otwierane w Rzeszowie, czy (targowiska oferujące produkty ekologiczne, giełdy, stoiska w hipermarketach, itp.). Prowadzenie gospodarstwa ekologicznego jest obciążone skomplikowanymi procedurami dochowania warunków produkcji, utrzymywania certyfikatów. Jednak niniejszy kierunek interwencji odnosi się nie tylko do gospodarstw certyfikowanych, ale w ogóle do produkcji rolnej niestosującej środków chemicznych i wytwarzających produkty metodami tradycyjnymi. Barięą jest ograniczenie prawne uniemożliwiające sprzedaż bezpośrednią z gospodarstwa rolnego produktów przetworzonych (np. dżemów, marynat, wyrobów wędliniarskich, serów, przetworów nabiałowych, itp.). W ostatnim czasie powstają rządowe projekty łagodzące te ograniczenia, które być może w najbliższej przyszłości umożliwią wykorzystanie tego ogromnego potencjału terenów wiejskich. Działania te również powinny się opierać na formach stowarzyszeniowych rolników. W ramach niniejszego kierunku interwencji mieszczą się również działania z zakresu rozwoju przetwórstwa produktów rolnych. Rolą gminy jest tu wspieranie tego procesu poprzez tworzenie warunków do lokalizacji tego typu działalności (plan zagospodarowania przestrzennego, grunty inwestycyjne, uzbrojenie, itp.).

II.1.6	Rozwój zrównoważonej gospodarki leśnej.			
	Rozwój przetwórstwa produktów rolnych	Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Nadleśnictwo Krasieczyn	Nadleśnictwo Krasieczyn
	Wsparcie dla tworzenia miejsc pracy w działalności pozarolniczej	Lokalna Grupa Działania	Urząd Gminy	Izby Rolnicze,, organizacje pozarządowe, Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Intensyfikacja działań w zakresie propagowania prowadzenia działalności gospodarczej o charakterze pozarolniczym przez mieszkańców miejscowości wiejskich a szczególne realizacja przedsięwzięć w sektorze leśnym. Realizacja założeń wielofunkcyjnego rozwoju wsi (odejście od monofunkcyjności terenów wiejskich na rzecz rozwoju działalności okołorolniczej i pozarolniczej, rozwój przedsiębiorczości). Instrumentami w tym zakresie powinny być przede wszystkim środki w dyspozycji Lokalnej Grupy Działania – PROW 21014-2020 priorytet VI Promowanie włączenia społecznego, zmniejszenia ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich; rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej.

Obserwowana sytuacja na regionalnym rynku pracy wskazuje na niewłaściwe wybory kolejnych etapów kształcenia co skutkuje dużym odsetkiem bezrobocia wśród osób młodych i małą liczbą osób o odpowiednich kompetencjach. Brak wiedzy o zawodach i profesjach, brak informacji o własnych predyspozycjach zawodowych, brak systemowego doradztwa w zakresie kariery zawodowej są jednymi z większych bolączek krajowego systemu oświaty. Należy dążyć do wypracowania własnego, lokalnego systemu przygotowania młodzieży do kariery zawodowej. System ten musi rozpoczynać działalność wśród dzieci i młodzieży szkół gimnazjalnych. To od tego etapu kształcenia i wyborach kolejnej szkoły zależy praktycznie przyszłość młodych ludzi. Niewłaściwy wybór szkoły ponadgimnazjalnej rzutuje na całą karierę zawodową. W systemie tym powinny uczestniczyć placówki oświatowe, służby zatrudnienia, doradcy. System musi mieć charakter stały, nie mogą być to pojedyncze spotkania całej klasy z doradcą zawodowym.

OBSZAR PRIORYTETOWY III:

Cel strategiczny:

Wysoka atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna gminy.

MIERNIKI OSIĄGNIĘĆ		
Cel operacyjny:	Proponowane mierniki monitorowania celu:	Źródło:
Cel operacyjny III.1: Wsparcie dla rozwoju oraz modernizacji infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej na terenie gminy	Liczba miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zakwaterowania zbiorowego	BDL GUS
	Długość urządzonych i oznakowanych wielofunkcyjnych tras turystycznych na terenie gminy (piesze, rowerowe, konne, przyrodnicze, tematyczne, itp.)	Urząd Gminy, partnerzy realizacyjni
Cel operacyjny III.2: Rozwój i promocja zróżnicowanej oferty turystycznej i rekreacyjno-sportowej	Liczba produktów regionalnych z terenu gminy	Urząd Gminy, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
	Infrastruktura gastronomiczna (podmioty z branż: zakwaterowanie i usługi gastronomiczne na 10 tys. mieszkańców)	BDL GUS
	Uczestnicy imprez kulturalnych, organizowanych przez gminę	BDL GUS

Założenia niniejszego obszaru priorytetowego korespondują z celami oraz kierunkami polityki Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie 2020 oraz Programem Strategicznym „Błękitny San”

Rekomendacje dotyczące programowania lokalnej polityki rozwoju można odnaleźć w SRW-P2020 w ramach obszaru :

1.KONKURENCYJNA I INNOWACYJNA GOSPODARKA tj. turystyka, rolnictwo. Gdzie jednym z celów jest: Budowa konkurencyjnej, atrakcyjnej oferty rynkowej opartej na znacznym potencjale turystycznym regionu, opisane w działaniu 3.1.3 SRWP2020 min. efekty:

- poprawa dostępności i ekspozycji turystycznej terenów, miejsc, obiektów oraz zbiorów mających charakter ogólnopolskich oraz ponadregionalnych atrakcji turystycznych lub

reprezentujących unikatowe dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe regionu (w tym poprzez wykorzystanie ICT),

- rozwój nowych atrakcji turystycznych służących wiodącym formom turystyki przyjazdowej do województwa,
- rozwój i poprawa stanu infrastruktury dla turystyki wypoczynkowej, uzdrowiskowej (w tym leczniczej), krajoznawczej, aktywnej, przygranicznej, biznesowej i religijno-pielgrzymkowej, w tym zwłaszcza dla turystów zmotoryzowanych, z zachowaniem wartości przyrodniczych i krajobrazowych,
- budowa i rozwój wielofunkcyjnych, wysoko standardowych kompleksów rekreacyjno-wypoczynkowych i leczniczych przy uwzględnieniu wartości przyrodniczych i krajobrazowych,
- wykorzystanie wód geotermalnych w infrastrukturze rekreacyjnej i leczniczej województwa.

Zakładane efekty realizowanych działań:

- wyższa konkurencyjność produktów turystycznych regionu jako efekt rozwoju doradztwa prowadzonego przez instytucje otoczenia biznesu turystycznego oraz dostępności instrumentów wsparcia finansowego,
- wprowadzone na rynek nowe, innowacyjne produkty turystyczne oparte na wynikach badań ruchu turystycznego w województwie i trendach rozwoju turystyki międzynarodowej,
- poprawa jakości obsługi ruchu turystycznego poprzez doskonalenie i szkolenie kadr sektora turystycznego (zwłaszcza tzw. pierwszego kontaktu) oraz transfer dobrych praktyk z krajów i regionów o rozwiniętym rynku turystycznym.

Założenia OBSZAR PRIORYTETOWY II: REKREACJA I WYPOCZYNEK korespondują również „Programem Strategicznym Błękitny San”, w którym to kluczowe kierunki rozwoju gmin Błękitnego Sanu – priorytety i działania strategiczne dotyczące turystyki tj: 1. Priorytet INNOWACYJNA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ: Działanie – Przygotowanie i promocja terenów inwestycyjnych, działanie – wzmocnienie bazy ekonomicznej oraz poziomu i warunków życia ludności ośrodków subregionalnych i lokalnych wraz z ich powiązaniem funkcjonalnymi z otoczeniem, działanie – wzmocnianie powiązań systemu edukacji i nauki z gospodarką poprzez wykorzystanie inicjatyw klastrowych, oraz działanie –poprawa poziomu produktywności rolnictwa i rzemiosła. Jak również Priorytet TURYSTYKA w którym to zawarte są następujące przedsięwzięcia: działanie – rozwój i dywersyfikacja produktów turystycznych wraz ze zintegrowaną promocją, działanie – tworzenie wyspecjalizowanych klastrów turystycznych oraz działanie – skoordynowany rozwój zagospodarowania oraz poprawa funkcjonowania infrastruktury turystycznej.

1. Mapa określającą interwencję obszarową w zakresie turystyki SRWP2020.

OBSZAR PRIORYTETOWY III: REKREACJA I WYPOCZYNEK

Cel strategiczny: Wysoka atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna gminy

Cele operacyjne:	Kierunki interwencji (kluczowe zadania)	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca	Partnerzy
III.1 Wsparcie dla rozwoju oraz modernizacji infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej na terenie gminy	III.1.1 Promocja i wspieranie gospodarstw agroturystycznych funkcjonujących na terenie gminy	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Gospodarstwa agroturystyczne, rolnicy, LGD , GOK, instytucje kultury,
	<i>Potencjał i walory rekreacyjno-turystyczne Gminy Krasiczyn w konkurencji z pobliskimi ośrodkami turystycznymi np. w Przemyśle nie mają odpowiedniej siły przebicia na rynku. Szansą dla gminy jest zbudowanie atrakcyjnej oferty rekreacyjno-kulturowej i weekendowej, której jedną z podstaw będzie agroturystyka – z wykorzystaniem tradycyjnego rolnictwa, lokalnych produktów rolnych, leśnych, obrzędów związanych z cyklem prac rolniczych, itd. Jest to o tyle ważne, że w ostatnich latach wzrasta liczba osób preferujących turystykę wiejską, którzy poszukują wyspecjalizowanych gospodarstw agroturystycznych i coraz lepiej wyposażonych kwater. W ramach niniejszego kierunku interwencji zakłada się zatem identyfikację gospodarstw posiadających dobrą bazę mieszkaniową, celem zainteresowania ich organizacją skoordynowanej bazy agroturystycznej na 40 – 50 łóżek w każdej wsi, jak również organizację wsparcia (przede wszystkim) informacyjno-promocyjnego i zapewnienie doradztwa w zakresie specjalizacji gospodarstw agroturystycznych.</i>			
	III.1.2 Podjęcie inicjatywy budowy ogólnogminnego kompleksu sportowego	Urząd Gminy, podmioty prywatne	Urząd Gminy	Organizacje pozarządowe, kluby sportowe, placówki oświatowe

W ramach wzmocnienia potencjału rekreacyjno-turystycznego Gminy Krasiczyn, planuje się podjęcie inicjatywy budowy sztucznego zalewu jako regionalnej atrakcji dla ludności miejscowej i formy poszerzania usług rekreacyjnych dla wczasowiczów. Pożądanym wariantem jest realizacja tej inwestycji w partnerstwie publiczno-prywatnym z udziałem środków unijnych. Dotychczasowe doświadczenia, choć skromne, pokazują, że PPP to istotny potencjał, który można wykorzystać zarówno do budowy nowoczesnej bazy sportowej i wzrostu jakości życia lokalnych społeczności, jak również do rozwoju profesjonalnego sportu i poszerzenia oferty turystycznej. Docelowo zalew stałby się jedną z flagowych atrakcji sportowo-rekreacyjnych w gminie.

III.1.3	Rozszerzenie oferty rekreacyjnej dla turystyki pieszej, rowerowej i konnej, m.in. poprzez rozwój wielofunkcyjnych tras i ścieżek turystycznych	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Podmioty prywatne, organizacje pozarządowe, kluby sportowe, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, LGD
---------	---	-------------	-------------	---

Rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej i turystycznej, jako jedno z podstawowych wyzwań rozwojowych Gminy Krasiczyn, wymaga budowania przewagi konkurencyjnej poprzez tworzenie zróżnicowanej oferty opartej o walory przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowe gminy, dającej możliwość uprawiania różnych form rekreacji i turystyki. W związku z tym, strategia postępowania powinna prowadzić do rozszerzenia oferty rekreacyjnej dla turystyki pieszej, rowerowej i konnej poprzez wytyczenie, oznaczenie i spopularyzowanie starych i nowych szlaków turystycznych m.in. pieszych (w tym dla potrzeb osób uprawiających nordic walking), rowerowych, konnych czy ścieżek edukacyjnych, kulturowych, poznawczych.

III.1.4	Utworzenie w oparciu o kapitał prywatny pól namiotowych i biwakowych dla turystów pieszych i zmotoryzowanych	Urząd Gminy, podmioty prywatne	Urząd Gminy	Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy z branży turystycznej, LGD, gospodarstwa agroturystyczne
---------	---	--------------------------------	-------------	--

W ramach budowy spójnej i kompleksowej oferty rekreacyjno-turystycznej, uwzględnić należy przygotowanie odpowiedniej bazy wypoczynkowo-noclegowej na terenie gminy. Celem niniejszego kierunku interwencji jest stworzenie profilowanej oferty dla turystów pieszych i zmotoryzowanych – obok obiektów o podwyższonym standardzie, zakłada się rozwój obiektów umożliwiających biwakowanie i nocleg w namiotach. Wszelkie przedsięwzięcia realizowane będą w oparciu o kapitał prywatny. Pozwoli to na wzmocnienie konkurencyjności gminy oraz bardziej efektywną obsługę ruchu turystycznego.

	III.1.5	Funkcjonalne zarządzanie przestrzenią dla rozwoju infrastruktury noclegowej i turystycznej	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Podmioty prywatne, inwestorzy zagraniczni, organizacje pozarządowe, mieszkańcy, przedsiębiorcy z branży turystycznej
		<i>Promując racjonalne zagospodarowanie i wykorzystanie przestrzeni lokalnej, wykorzystując walory środowiskowe i kulturowe gminy, zakłada się wprowadzenie niezbędnych poprawek w planie zagospodarowania przestrzennego, celem uaktywnienia sprzedaży nieruchomości i wyodrębnionych terenów rekreacyjnych, stanowiących zasoby prywatne dla inwestorów zewnętrznych (także zagranicznych) – z przeznaczeniem pod budowę domków letniskowych i rekreacyjnych. Przysłuży się to wzmocnieniu roli gminy jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku i rekreacji.</i>			
	III.1.6	Oznakowanie szlaków i obiektów – wizualizacja turystyczna	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy z branży turystycznej, LGD, gospodarstwa agroturystyczne, PTTK, POT
		<i>Niniejszy kierunek interwencji dotyczy opracowania i wdrożenia jednolitego oznakowania tras i atrakcji turystycznych na terenie gminy – wraz z niezbędnymi badaniami, w tym również konsultacjami społecznymi (m.in. rozpoznanie zakresu oznakowania, analiza istniejących oznakowań, opracowanie projektu graficznego nowego systemu i jego skonsultowanie, projekt techniczny konstrukcji tablic i znaków). Oznakowanie powinno uwzględniać zapisy dotyczące wzorów i znaków, zawarte w rozporządzeniu ministra infrastruktury oraz spraw wewnętrznych i administracji w sprawie znaków i sygnałów drogowych, a także w Instrukcji Znakowania Szlaków Turystycznych Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Spójny i kompleksowy system wizualizacji turystycznej stanowi element strategii budowania turystycznego wizerunku gminy i przysłuży do lepszej obsługi ruchu turystycznego.</i>			
	III.1.7	Funkcjonalne zarządzanie kulturą i dziedzictwem kulturowym, w tym rozwój partnerstwa sektora publicznego, pozarządowego i prywatnego	Urząd Gminy, właściciele i zarządcy zabytków	Urząd Gminy	Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy z branży turystycznej, MOT i POT, LGD, gospodarstwa agroturystyczne, PTTK

W ostatnich latach nastąpiła w Polsce zmiana sposobu myślenia o kulturze i dziedzictwie regionalnym – zamiast o zabytkach i kompleksowej, aczkolwiek biernej ochronie (konserwacja, renowacja, rewaloryzacja, modernizacja, itd.) zwykło się mówić o dziedzictwie kulturowym, postrzeganym jako ważny czynnik rozwoju społeczno-ekonomicznego. Modyfikacje te uwzględnia m.in. Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackie 2020, w której zaznacza się, że nowe postrzeganie tych potencjałów powinno prowadzić do przypisania im roli lokalnej i regionalnej szansy, warunkującej rozwój działalności opartej na przemysłach czasu wolnego. Konieczne jest zatem podejmowanie przedsięwzięć, generujących impulsy do lepszego wykorzystania przewag konkurencyjnych - walorów kulturowych Gminy Krasieczyn, w tym m.in. rozwój partnerstwa sektora publicznego, pozarządowego i prywatnego. Jednym z planowanych działań jest promocja na rzecz ochrony i wykorzystania dziedzictwa dla rozwoju gospodarczego oraz aktywizacji użytkowników do inwestowania we własne nieruchomości i adaptacji ich do nowych funkcji, w tym m.in. implementacja mechanizmów włączających dziedzictwo kulturowe w obieg gospodarczy.

III.1.8	Budowa boisk wielofunkcyjnych	Urząd Gminy, podmioty prywatne	Urząd Gminy	Organizacje pozarządowe, klub sportowy, placówki oświatowe, przedsiębiorcy z branży turystycznej, LGD
<i>Niniejszy kierunek interwencji zakłada budowę specjalnego obiektu na świeżym powietrzu, przeznaczonego do uprawiania sportów ekstremalnych (jazda na deskorolce, BMX czy wyczynowa jazda na rolkach), z przeszkodami przeznaczonymi do nauki trików, jak również obiektu/pola do gry w tenisa. Proponowana lokalizacja: Krasieczyn. Inwestycje w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną służą podnoszeniu potencjału osadniczego gminy, jak również atrakcyjności turystycznej.</i>				
III.1.9	Wsparcie dla rozwoju ośrodków jazdy konnej na terenie gminy	Urząd Gminy, podmioty prywatne	Urząd Gminy	Organizacje pozarządowe, kluby sportowe, przedsiębiorcy z branży turystycznej, LGD
<i>W ramach strategii rozwijania infrastruktury sportowej na terenie gminy, zakłada się wsparcie dla rozwoju ośrodków jazdy konnej na terenie gminy. Wszelkie przedsięwzięcia realizowane będą w oparciu o kapitał prywatny. Rolą władz samorządowych (i innych zaangażowanych partnerów) jest informowanie i promowanie gminy poprzez jej walory przyrodniczo-krajobrazowe i dostępność komunikacyjną, jak również stosowanie „szybkiej ścieżki administracyjnej” i opieki nad inwestorami (pomoc inwestorom w pokonywaniu zawiłości prawnych i biurokracji, również poprzez kontakt z innymi szczeblami samorządu terytorialnego i instytucjami zaangażowanymi w proces inwestycyjny, celem przyspieszania procedur decyzyjnych).</i>				

III.2 Rozwój i promocja zróżnicowanej oferty turystycznej i rekreacyjno-sportowej	III.2.1	Tworzenie i efektywne wykorzystywanie produktów lokalnych	GOK, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy z branży turystycznej	Urząd Gminy	LGD, gospodarstwa agroturystyczne, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Regionalna Izba Gospodarcza. , Lokalna Organizacja Turystyczna
	Zgodnie z zapisami strategii regionalnej Podkarpackie 2020 W ramach niniejszego kierunku interwencji, w nawiązaniu do założeń regionalnej polityki rozwoju w zakresie dziedzictwa i oferty czasu wolnego, zakłada się tworzenie i efektywne wykorzystywanie produktów lokalnych - turystycznych i kulturowych np. w oparciu o tradycje Gminy Krasiczyn i regionu, w tym o tradycje przetwórstwa drzewnego, np. wyrób pamiątek z drewna: świątki, miecze, łuki, tarcze, ule, buławy hetmańskie itp. oraz lokalne produkty kulinarne.				
	III.2.2	Przygotowywanie oferty wejścia kapitału z zewnątrz (w tym zagranicznego) w sferę gastronomii i usług turystyczno – rekreacyjnych	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Podmioty prywatne, inwestorzy zagraniczni, przedsiębiorcy z branży turystycznej, organizacje pozarządowe, instytucje otoczenia biznesu
Wykorzystując jeden z zasadniczych atutów Gminy Krasiczyn, jakim jest bliskość granicy polsko-ukraińskiej jak i słowackiej (jako impuls dla współpracy transgranicznej), jak również mając na uwadze proces globalizacji i rewolucję technologiczną (w tym rozwój Internetu), wiążące się z ograniczeniem czynnika odległości, planuje się przygotowywanie oferty wejścia kapitału z zewnątrz (w tym zagranicznego) w sferę gastronomii i usług turystyczno – rekreacyjnych. Ma to na celu lepsze przygotowanie gminy do obsługi turystów oraz wzmocnienie turystyki jako lokalnej gałęzi gospodarki.					

	III.2.3	Rozwój współpracy w zakresie oferty czasu wolnego	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Przedsiębiorcy z branży turystycznej, organizacje pozarządowe, organizacje turystyczne (np. MOT), instytucje kultury, kluby sportowe, placówki oświatowe, sąsiednie gminy, powiat przemyski, partnerzy zagraniczni
		<p><i>Mając na uwadze rosnące i coraz bardziej zróżnicowane potrzeby oraz oczekiwania turystów i gości odwiedzających gminę, jak również mieszkańców, planuje się rozwój współpracy w zakresie oferty czasu wolnego, w tym m. in. wsparcie i rozwój współpracy gminy, organizacji pozarządowych, turystycznych (np. Podkarpacka Organizacja Turystyczna) i instytucji kulturalnych, a także nawiązanie współpracy turystycznej i kulturalnej z wybraną gminą z państw Unii Europejskiej. Pozwoli to na lepsze dostosowanie warunków i oferty do współczesnych realiów rozwoju turystyki i rekreacji, wzmocnienie potencjału osadniczego gminy i jej atrakcyjności turystycznej.</i></p>			
	III.2.4	Organizacja imprez kulturalno-rozrywkowych o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice gmin, w tym artystycznych i twórczych	GOK, Urząd Gminy	Urząd Gminy	Przedsiębiorcy z branży turystycznej, organizacje pozarządowe, instytucje kultury, kluby sportowe, placówki oświatowe, sąsiednie gminy, powiat przemyski, partnerzy zagraniczni, środowisko artystyczne i twórcze
		<p><i>Realizacja niniejszego kierunku polegać będzie na organizacji imprez kulturalno-rozrywkowych o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice gmin, w tym artystycznych i twórczych (przeeglądy, festiwale, festyny, wystawy, konkursy, itp.), jak również rekreacyjno-sportowych. Zakłada się współpracę z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego w tym zakresie (np. tworzenie wspólnego kalendarza imprez). Realizacja imprez w formule ponadlokalnej będzie sprzyjać promocji i popularyzacji innych atrakcji kulturalnych oraz turystyczno-rekreacyjnych Gminy Krasieczyn.</i></p>			

III.2.5 Wspólna prezentacja walorów turystycznych i atrakcji lokalnych poprzez samorząd i zainteresowane podmioty

Urząd Gminy,
GOK,
zainteresowane
podmioty

Urząd Gminy

Sąsiednie gminy, powiat przemyski, placówki oświatowe (jako ośrodki kolonijne), organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy z branży turystycznej, gospodarstwa agroturystyczne, instytucje kultury, Regionalna Izba Gospodarcza, Lokalna Organizacja Turystyczna, media lokalne i regionalne, LGD

Aby wizerunek Gminy Krasiczyn jako miejsca atrakcyjnego do życia i wypoczynku był wiarygodny oraz trwały, potrzebny jest jasny i spójny przekaz informacyjno-promocyjny. Zakłada się zatem intensyfikację i koordynację działań promocyjnych, wykorzystujących walory środowiskowe i kulturowe gminy – wspólna prezentacja walorów turystycznych i atrakcji lokalnych poprzez samorząd i zainteresowane podmioty (Zamek Krasiczyn, szkoły jako potencjalne ośrodki kolonijne organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy z branży turystycznej, gospodarstwa agroturystyczne).

III.2.6 Rozwój informacji turystycznej

Urząd Gminy,
GOK

Urząd Gminy

Sąsiednie gminy, powiat przemyski, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy z branży turystycznej, gospodarstwa agroturystyczne, instytucje kultury,, media lokalne i regionalne, LGD

Celem niniejszego kierunku interwencji jest profesjonalizacja obsługi ruchu turystycznego poprzez zapewnienie konsumentom i organizatorom usług turystycznych łatwego i pełnego dostępu do informacji turystycznej - uporządkowanego zbioru danych w dowolnym miejscu lub czasie. Rozwój informacji turystycznej stanowić powinien filar polityki informacyjno-promocyjnej gminy.

	III.2.7	Współpraca z mediami lokalnymi i regionalnymi w zakresie promocji gminy	Urząd Gminy, GOK	Urząd Gminy	Media lokalne i regionalne, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne, przedsiębiorcy z branży turystycznej
		<i>Znaczenie mediów jako kreatora opinii publicznej i gustów konsumenckich, w związku z przemianami w sposobie funkcjonowania środków masowego przekazu (dzięki nowym możliwościom technicznym stają się coraz szybsze i bardziej interaktywne), stale rośnie. W ramach wdrażania sprawnego i efektywnego systemu komunikacji zewnętrznej i promocji, zaplanowano więc rozwój współpracy z mediami lokalnymi i regionalnymi. Strategia postępowania prowadzić będzie do wykreowania i umocnienia jednolitego wizerunku Gminy Krasieczyn.</i>			
	III.2.8	Wykorzystanie Internetu w komunikacji marketingowej, w tym modernizacja serwisu internetowego gminy oraz efektywne nim zarządzanie	Urząd Gminy	Urząd Gminy	GOK, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy z branży turystycznej, gospodarstwa agroturystyczne, instytucje kultury, Izba Regionalna, media lokalne i regionalne, LGD

Jak można przeczytać na stronie Polskiej Organizacji Turystycznej, „badania rynku pokazują, że Internet odgrywa coraz ważniejszą rolę w komunikacji marketingowej, nie tylko jako źródło informacji, ale również jako narzędzie promocji. (...) Gwałtowny rozwój technologii internetowych oraz środków komunikacji internetowej, takich jak inteligentne telefony komórkowe (tzw. smartphones), tablety itd. powoduje konieczność stałego dostosowywania prowadzonej działalności marketingowej do pojawiających się możliwości. Równocześnie z rozwojem technologii internetowych bardzo istotnym zmianom ulegają zachowania ich użytkowników. Przede wszystkim chodzi tu o sposób pozyskiwania informacji o oferowanych produktach, w tym o produktach turystycznych. Coraz większe znaczenie w tym zakresie mają portale, na których treść jest tworzona lub współtworzona przez samych użytkowników”¹. Wykorzystanie możliwości, jakie dają narzędzia internetowe, staje się więc jednym z najważniejszych wyzwań dla Gminy Krasieczyn. W ramach niniejszego celu operacyjnego planuje się m.in. modernizację serwisu internetowego gminy, wdrożenie efektywnego systemu zarządzania informacją w Internecie, w tym bieżące aktualizowanie strony www oraz aktywność na portalach społecznościowych, typu facebook czy twitter.

¹ <http://www.pot.gov.pl/dzialalnosc/promocja-w-internecie/>.

OBSZAR PRIORYTETOWY IV:

Cel strategiczny:

Doskonalenie jakości i dostępności usług publicznych

MIERNIKI OSIĄGNIĘĆ		
Cel operacyjny:	Proponowane mierniki monitorowania celu:	Źródło:
Cel operacyjny IV.1: Rozwijanie systemów infrastruktury technicznej i ochrona środowiska	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na obszarze gminy [km]	BDL GUS
	Długość czynnej sieci wodociągowej na obszarze gminy [km]	BDL GUS
	Długość czynnej sieci gazowej na obszarze gminy [km]	BDL GUS
	Odpady komunalne zebrane selektywnie z odpadów komunalnych ogółem (%)	BDL GUS
Cel operacyjny IV.2: Rozwój wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy	Przeciętny czas dojazdu do Rzeszowa	Urząd Gminy
	Długość nowopowstałych i zmodernizowanych dróg gminnych	Urząd Gminy
	Liczba miejsc parkingowych na terenie gminy	Urząd Gminy
Cel operacyjny IV.3: Rozwój oferty kulturalnej i dbałość o lokalne dziedzictwo kulturowe	Udział wydatków na kulturę w budżecie gminy	Urząd Gminy
	Liczba zabytków objętych renowacją na terenie gminy	Urząd Gminy, właściciele i zarządcy zabytków
	Liczba zespołów artystycznych, działających na terenie gminy (oraz ich członków)	Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Promocji

Cel operacyjny IV.4: Poprawa bezpieczeństwa publicznego, zdrowotnego i społecznego	Liczba porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w przeliczeniu na 1 mieszkańca	BDL GUS
	Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	BDL GUS
	Wykrywalność sprawców przestępstw stwierdzonych	Komenda Policji
	Udział powierzchni zabezpieczonych i zagospodarowanych terenów osuwiskowych w powierzchni terenów osuwiskowych na terenie gminy w ogóle	Urząd Gminy, partnerzy
Cel operacyjny IV.5: Nowe zarządzanie publiczne	Liczba zrealizowanych wspólnych projektów rozwojowych w ramach woj. podkarpackiego	Urząd Gminy, partnerzy
	Liczba zadań publicznych zleczanych organizacjom pozarządowym	Urząd Gminy
	Liczba decyzji organów gminy uchylonych przez wojewodę	Urząd Gminy
	Liczba usług w gminie świadczonych za pomocą sieci Internet	Urząd Gminy

Założenia niniejszego obszaru priorytetowego komfort życia mieszkańców korespondują z celami oraz kierunkami polityki Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie 2020.

Obszar działania KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY dotyczy takich przedsięwzięć jak: edukacja , kultura i dziedzictwo kulturowe, społeczeństwo obywatelskie, włączenie społeczne zdrowie publiczne, sport powszechny , kolejny obszar działania to: SIEĆ OSADNICZA, a przedsięwzięcia tj. dostępność komunikacyjna, dostępność technologii informacyjnych , funkcje obszarów wiejskich, spójność przestrzenna i wzmacnianie funkcji biegunów wzrostu, oraz trzeci obszar to: ŚRODOWISKO I ENERGETYKA tj. zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom oraz usuwanie ich negatywnych skutków, ochrona środowiska, oraz bezpieczeństwo energetyczne i racjonalne wykorzystanie energii.

OBSZAR PRIORYTETOWY IV: KOMFORT I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Cel strategiczny: Doskonalenie jakości i dostępności usług publicznych

Cele operacyjne:	Kierunki interwencji (kluczowe zadania)	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca	Partnerzy
IV.1 Rozwijanie systemów infrastruktury technicznej i ochrona środowiska	IV.1.1 Stopniowa rozbudowa kanalizacji na terenie gminy	Urząd Gminy, Krasieczyn	Urząd Gminy	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej wynika z potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego oraz zwiększenia atrakcyjności osadniczej gminy. Inwestycja przyczyni się także do ochrony środowiska naturalnego – poprzez istotne ograniczenie odpływu ścieków do rzek. Dzięki uzbrajaniu terenów w podstawową infrastrukturę, umożliwia się ich zagospodarowanie i zaktywizowanie.			
	IV.1.2 Kontynuacja budowy sieci wodociągowej na terenie gminy	Urząd Gminy, Spółki wodne	Urząd Gminy	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
	Sieć wodociągowa, zaopatrująca w wodę ludność lub zakłady produkcyjne, decyduje o warunkach życia, jak również prowadzenia działalności gospodarczej. Rozbudowa gminnej sieci wodociągowej jest potrzebą wynikająca z podnoszenia standardów infrastrukturalnych na terenie gminy oraz zabezpieczania potrzeb wodociągowych wszystkich mieszkańców oraz przedsiębiorców. Inwestycja będzie miała pozytywny wpływ na jakość życia mieszkańców oraz rozwój gospodarczy.			
	IV.1.3 Wsparcie dla gazyfikacji gminy	Zakłady gazownicze	Urząd Gminy	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkaprckiego

Tworzenie sieci gazowej przyczyni się do podniesienia standardów infrastrukturalnych na terenie gminy, zwiększy atrakcyjność zamieszkania oraz inwestowania. Zasilanie gazowe przyczyni się także do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza pyłami ze spalania paliw stałych.

IV.1.4	Realizacja programów obejmujących budowę przydomowych oczyszczalni ścieków	Urząd Gminy, mieszkańcy	Urząd Gminy	Przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
---------------	---	----------------------------	-------------	---

Nie wszystkie gospodarstwa domowe w Gminie Krasieczyn mogą mieć możliwość podłączenia do kanalizacji komunalnej. Niniejsze zadanie ma na celu zabezpieczenie i unieszkodliwianie ścieków na tych obszarach gminy, gdzie położenie sieci jest niemożliwe z racji ukształtowania terenu bądź nieuzasadnione z ekonomicznego punktu widzenia (zbyt rozproszona zabudowa). Inwestycja przyczyni się do podniesienia warunków życia mieszkańców oraz przysłuży się ochronie środowiska. Zakłada się realizację programów przy wykorzystaniu dofinansowania zewnętrznego, np. ze środków unijnych.

IV.1.5	Modernizacja kotłowni w zakresie wymiany źródeł grzewczych na nowoczesne i ekologiczne	Urząd Gminy, mieszkańcy	Urząd Gminy	Przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
---------------	---	----------------------------	-------------	---

Modernizacja i wymiana źródeł grzewczych na ekologiczne i energooszczędne przyczyni się przede wszystkim do podniesienia jakości powietrza, zmniejszy niską emisję, która stanowi istotny problem w kontekście rekreacyjno-turystycznych aspiracji gminy.

IV.1.6	Ochrona zasobów wodnych	Urząd Gminy, Spółki wodne	Urząd Gminy	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
---------------	--------------------------------	------------------------------	-------------	--

W trosce o jakość środowiska naturalnego, mając na uwadze ciągłe podnoszenie jakości życia mieszkańców Gminy Krasiczyn, za jeden z priorytetów rozwojowych w perspektywie 2025 roku uznano ochronę zasobów wodnych, w tym organizację systemów zaopatrzenia w wodę i optymalizacji zużycia wody oraz podjęcie kompleksowego programu utrzymania czystości wód przepływowych zlewni rzeki San.

IV.1.7	Racjonalna gospodarka odpadami, w tym wprowadzenie systemu ich odzysku i unieszkodliwiania	Urząd Gminy, podmioty odpowiedzialne za gospodarkę odpadami w gminie	Urząd Gminy	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, Policja, organizacje pozarządowe, powiat przemyski
---------------	---	--	-------------	---

Podstawą dla gospodarki odpadami w gminach jest tzw. ustawa śmieciowa (Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw), stanowiąca realizację części unijnych wymogów, które wynikają z dyrektywy odpadowej. Polska musi m.in. znacząco ograniczyć składowanie śmieci ulegających biodegradacji oraz zwiększyć poziom recyklingu papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Zadaniem gminy jest prawidłowe wykonywanie obowiązków wynikających nowej ustawy. Zakłada się więc racjonalizację gminnego systemu selektywnego gromadzenia i odbioru odpadów. W korelacji z edukacyjnymi działaniami proekologicznymi, pozwoli to na efektywną ochronę krajobrazu przyrodniczego Gminy Krasiczyn. W ramach niniejszego kierunku interwencji planuje się także: informowanie i propagowanie selektywnej zbiórki odpadów, ograniczanie pojawiania się dzikich wysypisk, przystępowanie do projektów np. unieszkodliwiania azbestu.

IV.1.8	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Urząd Gminy	Urząd Gminy	NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, instytucje publiczne
---------------	---	-------------	-------------	--

W ramach działań służących ochronie środowiska, w szczególności poprawie jakości powietrza, zakłada się termomodernizację obiektów gminnych, docieplanie i wymianę okien, zwłaszcza w budynkach szkolnych i publicznych należących do gminy. Przyczyni się to do oszczędności energii, ograniczenia kosztów ogrzewania pomieszczeń, a także estetyki budynków. Podstawową korzyścią wynikającą z zadania będzie jednak poprawa komfortu użytkowników budynki mieszkańców, pracowników czy inwestorów lub turystów.

	IV.1.9	Zapobieganie degradacji i ochrona zasobów dziedzictwa przyrodniczego	Urząd Gminy	Urząd Gminy	NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, konserwator przyrody, organizacje pozarządowe, Lasy Państwowe
		<i>Bezpieczeństwo mieszkańców Podkarpacia w wymiarze środowiskowym jest jednym z kluczowych wyzwań, zapisanych w ramach Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2011-2020. Zakłada ona wdrożenie spójnego i kompleksowego zarządzania dostępem do zasobów środowiska, jak również realizację działań prowadzących do zapobiegania i likwidacji negatywnych dla środowiska skutków działalności człowieka. W nawiązaniu do strategii regionalnej, jednym z najważniejszych priorytetów Gminy Krasieczyn jest dalsza ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego. Poprawi to pozycję konkurencyjną gminy pod względem atrakcyjności turystycznej oraz warunki bytowe mieszkańców.</i>			
	IV.1.10	Wsparcie dla wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Podmioty prywatne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, organizacje pozarządowe
		<i>Wykorzystanie alternatywnych źródeł energii niesie wiele wymiernych korzyści dla gminy. Wpływa pozytywnie na rozwój turystyki i rekreacji oraz na komfort życia mieszkańców. Ma istotne znaczenie w ramach ograniczania niskiej emisji, sprzyja ochronie środowiska. Wzrost wykorzystania OZE wynika również z zobowiązań energetycznych Polski względem Unii Europejskiej. Zakłada się realizację programów przy wykorzystaniu dofinansowania zewnętrznego, np. ze środków unijnych. Wszelkie działania powinny być zintegrowane z edukacją proekologiczną prowadzoną na terenie gminy.</i>			
IV.2 Rozwój wewnętrznej i zewnętrznej dostępności	IV.2.1	Współpraca z innymi zarządcami dróg w zakresie zwiększenia zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Inni zarządcy dróg, powiat przemyski,

komunikacyjnej gminy

W ramach wzmocnienia dostępności komunikacyjnej gminy, zakłada się współpracę z innymi zarządcami dróg w ramach inwestycji zewnętrznych. Będzie to miało wpływ na komfort życia mieszkańców, nowe osadnictwo, rozwój turystyki i rekreacji oraz zagospodarowanie inwestycyjne.

IV.2.2	Budowa, modernizacja i przebudowa dróg gminnych do parametrów normatywnych	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Mieszkańcy i przedsiębiorcy, zarządcy dróg
	<i>W ramach wzmocnienia dostępności komunikacyjnej gminy, planuje się rozwój wewnętrznej sieci komunikacyjnej poprzez budowę, modernizację i przebudowę dróg gminnych do parametrów normatywnych, co ma szczególne znaczenie dla tworzenia nowych obszarów gospodarczych (inwestycyjnych) czy mieszkaniowych. Rozbudowa sieci drogowej jest potrzebą wynikająca z podnoszenia standardów infrastrukturalnych na terenie gminy, umożliwia zagospodarowanie i zaktywizowanie poszczególnych terenów, ma również wpływ na komfort przemieszczania się mieszkańców między miejscowościami. Niniejszy kierunek interwencji obejmuje również budowę nowych ciągów pieszych oraz modernizację już istniejących, celem zwiększenia poziomu bezpieczeństwa na terenie gminy oraz standardów zamieszkiwania. Działania te służą ponadto poprawie estetyki i ładu w przestrzeni publicznej.</i>			
IV.2.3	Przebudowa i rozwój systemu oświetlenia ulicznego	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Mieszkańcy i przedsiębiorcy, zarządcy dróg, powiat przemyski
	<i>Kierunek interwencji ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, poprawę standardów zamieszkiwania i podróżowania oraz porządkowanie fragmentów przestrzeni publicznej w gminie. Zakłada się modernizację i rozwój istniejącej sieci oświetlenia ulicznego poprzez wymianę opraw oświetleniowych, standartowych na oprawy ledowe i ledowo – hybrydowe w szczególności w oparciu o rozwiązania wykorzystujące odnawialne źródła energii, co pozwoli na ograniczenie zużycia energii potrzebnej do zasilania oświetlenia i obniżenie kosztów.</i>			
IV.2.4	Tworzenie miejsc parkingowych, szczególnie przy obiektach użyteczności publicznej i turystycznych, itp.	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Mieszkańcy i przedsiębiorcy, instytucje publiczne, właściciele i zarządcy zabytków oraz innych obiektów turystycznych, parafie

Jednym z priorytetów gminy jest budowa i rozszerzanie miejsc parkingowych, których niedostatek szczególnie odczuwalny jest w częściach miejscowości mocniej zurbanizowanych. Budowa parkingów przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców, korzystnie wpłynie na ruch turystyczny (parking jako miejsce rozpoczęcia wędrowki pieszej czy przejażdżki rowerowej lub odpoczynek w trasie). Kierunek interwencji uwzględnia również instalację stojaków parkingowych na rowery.

IV.2.5	Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Zarządcy dróg, Policja, placówki oświatowe
	<i>Zakłada się kontynuowanie działań ukierunkowanych na tworzenie przyjaznych i bezpiecznych warunków życia dla mieszkańców, w tym poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez budowę odpowiedniej infrastruktury. Wśród najważniejszych inwestycji należy wymienić dokończenie inwestycji służących bezpieczeństwu dzieci i młodzieży, zwłaszcza w otoczeniu szkół, w tym budowę chodników, bezpiecznych przejść przez jezdnie oraz zorganizowanie pełnego oznakowania dróg itp. Zmiany te poprawią również estetykę oraz ład przestrzenny w gminie.</i>			
IV.2.6	Współpraca w zakresie dostosowania rozkładu jazdy komunikacji autobusowej i kolejowej do potrzeb mieszkańców i turystów	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Przewoźnicy, świadczący usługi transportowe na rzecz mieszkańców i turystów, sąsiednie JST
	<i>Prywatny transport zbiorowy zapewnia komunikację pasażerską z ważniejszymi ośrodkami w otoczeniu gminy. Dla mieszkańców i turystów ważna jest jednak nie tylko rozbudowana siatka połączeń, ale dostosowanie rozkładów jazdy przewoźników do ich potrzeb. Zadaniem dla gminy jest wpływanie i przekonywanie przewoźników, obsługujących ruch pasażerski i turystyczny na terenie gminy, do odpowiedniej modyfikacji rozkładów. Rozmowy powinny dotyczyć w szczególności tych terenów, które ze względu na niską opłacalność przewozów pasażerskich z ich obszaru, narażone są na wykluczenie komunikacyjne. Zadanie ma na celu optymalizowanie rozkładów jazdy i wpływanie na przewoźników publicznych i prywatnych w zakresie dostosowywania rozkładów do potrzeb społecznych.</i>			
IV.2.7	Współpraca z innymi jednostkami, instytucjami i podmiotami w zakresie rozwoju infrastruktury dla społeczeństwa informacyjnego, rozwój sieci szerokopasmowej	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, partnerzy samorządowymi i prywatnymi, operatorzy teleinformatyczni

	<p>W ramach niniejszego kierunku interwencji, zakłada się rozwój infrastruktury teleinformatycznej, w szczególności w ramach projektów dotyczących Podkarpacia sieci szerokopasmowej, realizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego we współpracy z partnerami samorządowymi i prywatnymi. Planuje się wsparcie i intensywny rozwój społeczeństwa informacyjnego m.in. poprzez budowę publicznych punktów dostępowych na terenie gminy, likwidację „białych plam” na mapie dostępu do szerokopasmowego Internetu, zwiększanie standardów dostępowych do sieci i wspieranie rozwoju mniejszych lokalnych sieci.</p>			
<p>IV.3 Rozwój oferty kulturalnej i dbałość o lokalne dziedzictwo kulturowe</p>	IV.3.1	<p>Rozszerzenie zakresu usług oświatowo-kulturalnych wiejskich ośrodków kultury</p>	GOK	<p>Urząd Gminy</p> <p>Instytucje kultury, organizacje pozarządowe, rady sołeckie, LGD</p>
	<p>Ośrodek Kultury w Gminie Krasiczyn pełni ważną funkcję kulturalno-oświatową, wspierają lokalne działania i wzbogacają ofertę spędzania czasu wolnego. By w pełni spełniać swoje funkcje, powinny być nowoczesne – odpowiadające na wyzwania współczesnego, szybko zmieniającego się świata oraz gwarantujące dostosowaną do potrzeb odbiorców ofertę. Projektuje się zatem rozszerzenie zakresu usług oświatowo-kulturalnych wiejskich ośrodków kultury m.in. o rozmaite kursy, szkolenia, spotkania z twórcami, wydarzenia artystyczne czy różne formy dokształcania dorosłych, w szczególności w oparciu o finansowanie z funduszy zewnętrznych (szkoły przedsiębiorczości, reedukacja itp.).</p>			
	IV.3.2	<p>Wznowienie i koordynacja prac orkiestr strażackich i zespołów młodzieżowych</p>	<p>Urząd Gminy, GOK</p>	<p>Urząd Gminy</p> <p>OSP, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, rady sołeckie, LGD</p>
	<p>Działanie ma na celu pomoc istniejącym orkiestrom strażackim i zespołom młodzieżowym, których rola w lokalnej społeczności jest nieoceniona. Oprócz wsparcia finansowego w zakupie instrumentów, strojów czy transporcie, potrzeba wsparcia w zakresie zarządzania i organizacji – koordynacji prac zespołów. Pożądaną jest wymiana doświadczeń pomiędzy grupami z terenu gminy oraz jednostek sąsiednich. Pozwoli to na bardziej efektywną pracę zespołów oraz promocję gminy poprzez ich występy.</p>			
	IV.3.3	<p>Utrzymanie wielokulturowego bogactwa oraz tożsamości lokalnej i regionalnej</p>	GOK	<p>Urząd Gminy</p> <p>Instytucje kultury, organizacje pozarządowe, , OSP, Izba Regionalna, rady sołeckie, placówki oświatowe, LGD ,media lokalne i regionalne</p>

Celem niniejszego kierunku interwencji jest opieka nad lokalnym i regionalnym dziedzictwem kulturowym, skuteczne zarządzanie i wykorzystywanie potencjału kultury dla rozwoju społeczno-gospodarczego całej gminy. Zakłada się utrzymanie wielokulturowego bogactwa oraz tożsamości lokalnej i regionalnej, m. in. poprzez wspieranie folkloru, tradycji i sztuki ludowej, restaurację ginących zawodów oraz wyrobów rzemiosła, wspieranie lokalnych twórców i artystów (malarzy, rzeźbiarzy, poetów, plastyków itp.), odtwarzanie starych przepisów kulinarnych i kreowanie potraw lokalnych jako produktów turystycznych, jak również badanie i dokumentowanie lokalnego i regionalnego dziedzictwa kulturowego.

IV.3.4	Działania w zakresie opieki nad lokalnym i regionalnym dziedzictwem kulturowym oraz przyrodniczym	Urząd Gminy, GOK	Urząd Gminy	MKiDN, konserwator zabytków, konserwator przyrody, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, OSP, rady sołeckie, placówki oświatowe, LGD
---------------	--	---------------------	-------------	---

Właściwe wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego jest warunkiem wzmocnienia konkurencyjności Gminy Krasiczyn oraz poprawy jej atrakcyjności jako miejsca zamieszkania, pracy i spędzania czasu wolnego. Zakłada się zatem działania w zakresie opieki nad lokalnym i regionalnym dziedzictwem, stanowiącym o specyfice gminy, poprzez m.in.: ochronę i kształtowanie krajobrazu, poprawę stanu i sposobu użytkowania zabytków oraz przeciwdziałanie procesowi ich degradacji, kompleksową rewitalizację obszarów zdegradowanych, zachowanie i rewaloryzację dziedzictwa kulturowego. W ramach niniejszego kierunku planuje się także wdrożenie mechanizmów włączających elementy dziedzictwa w obieg gospodarczy.

IV.3.5	Inicjowanie i wspieranie działań mających na celu podnoszenie społecznej świadomości i wrażliwości w zakresie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego	Urząd Gminy, GOK	Urząd Gminy	MKiDN, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, OSP, Regionalna Izba Gospodarcza, rady sołeckie, placówki oświatowe, LGD, media lokalne i regionalne
---------------	---	---------------------	-------------	--

Obok działań związanych z ochroną i efektywnym zarządzaniem kulturą oraz dziedzictwem, planuje się wdrożenia skutecznych mechanizmów promocji i wsparcia w zakresie edukacji, kształtowania nawyków i potrzeb związanych z dziedzictwem regionalnym, estetyką otoczenia oraz ładem przestrzennym. Celem niniejszego kierunku interwencji jest podnoszenie społecznej świadomości i wrażliwości w zakresie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego – zarówno zabytków, jak i obiektów kultury współczesnej, a także podejmowanie działań na rzecz poprawy poziomu estetycznego i wykorzystania przestrzeni publicznych.

	IV.3.6	Działania obejmujące kształcenie i rozwijanie postaw oraz kompetencji w zakresie kultury, w tym odbioru sztuki	Urząd Gminy, GOK	Urząd Gminy	MKiDN, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, Izba Regionalna, placówki oświatowe, media lokalne i regionalne
		<i>Zadanie ma na celu realizację działań z zakresu edukacji kulturalnej, prowadzących do wzrostu aktywnego uczestnictwa w kulturze i kształtowania ekspresji kulturowej, która w ramach Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie 2020 została uznana za jedną z kompetencji kluczowych. Rozwijanie postaw oraz umiejętności w zakresie kultury, w tym odbioru sztuki, realizowane będzie poprzez szkolne oraz pozaszkolne projekty edukacyjne i artystyczne, a także zwiększanie dostępności do wysokiej jakości oferty kulturalnej. Działania te przyczyniają się do wzbogacania kapitału społecznego wspólnoty samorządowej Gminy Krasieczyn.</i>			
IV.4 Poprawa bezpieczeństwa publicznego, zdrowotnego i społecznego	IV.4.1	Doskonalenie bazy infrastrukturalnej, wyposażenia oraz standardu obsługi w placówkach zdrowia	Urząd Gminy, placówki zdrowia	Urząd Gminy	NFZ, organizacje pozarządowe, powiat Przemyski, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
		<i>Dostęp do usług medycznych wysokiej jakości jest jedną z ważniejszych potrzeb społecznych. Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie 2020, dot. opieki zdrowotnej w regionie, pozostanie poprawa poziomu zdrowia i związanej z nim jakości życia (...) poprzez zapewnienie wszystkim mieszkańcom Podkarpacia dostępu do opieki medycznej o wysokim standardzie usług, w szczególności usług specjalistycznych”². Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Krasieczyn w wymiarze zdrowotnym wymaga ciągłego doskonalenie bazy infrastrukturalnej, wyposażenia oraz standardu obsługi w placówkach zdrowia. Przyczyni się do poprawy stanu zdrowia mieszkańców oraz wydłużenia i podniesienia komfortu życia.</i>			

² Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie na 2020,

IV.4.2

Organizowanie i wspieranie akcji oraz programów profilaktycznych, badań i konsultacji medycznych dla mieszkańców gminy

Urząd Gminy,
placówki zdrowia

Urząd Gminy

NFZ, organizacje
pozarządowe, klub
sportowy, placówki
oświatowe, parafie, media
lokalne, powiat przemyski,
GOPS, instytucje kultury,
Urząd Marszałkowski
Województwa
Podkarpackiego

Jakość życia mieszkańców zależy w dużej mierze od świadomości i profilaktyki zdrowotnej. Promocja oraz kształtowanie aktywnego i zdrowego stylu życia, korzystania z profilaktycznej oferty ochrony zdrowia ma niebagatelne znaczenie nie tylko dla samych mieszkańców, ale również dla budżetu gminy i całej gospodarki. Prowadzone będą zatem cykliczne działania z zakresu profilaktyki zdrowia, badania i konsultacje medyczne dla mieszkańców oraz akcje informacyjne, uświadamiające mieszkańcom konieczność stałego dbania o zdrowie i kondycję fizyczną. Regularne działania z pewnością wpłyną pozytywnie na zdrowie i samopoczucie mieszkańców.

IV.4.3

Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym wykorzystanie mechanizmu ekonomii społecznej

GOPS,
podmioty ekonomii
społecznej

Urząd Gminy

Organizacje pozarządowe,
klub sportowy, placówki
oświatowe, instytucje
kultury, parafie, PCPR,
instytucje polityki
społecznej, Urząd
Marszałkowski
Województwa
Podkarpackiego

W celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu należy realizować zadania i inicjatywy, mające na celu wzmocnienie profilaktyki zapobiegającej powstawaniu zjawisk negatywnych (pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem) oraz wsparcie osób wykluczonych. Stąd wykorzystanie podmiotów ekonomii społecznej, które oprócz podstawowej funkcji podmiotu gospodarczego (tworzenia zysku), pomagają w zapobieganiu i niwelowaniu problemów społecznych, m.in. poprzez zatrudnianie osób z grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznych, wspomaganie ich przez system konsultacji i doradztwa, opiekę medyczną czy psychologiczną. Mechanizm ekonomii społecznej stanowi nowe, ale już wypróbowane narzędzie ułatwiające realizację polityki społecznej.

	IV.4.4	Przeciwdziałanie i zwalczanie dysfunkcji w rodzinie, w tym m.in. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	GOPS, PCPR	Urząd Gminy	Organizacje pozarządowe, klub sportowy, placówki oświatowe, instytucje kultury, parafie, instytucje polityki społecznej, sądy, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
		<i>Rodzina stanowi podstawową jednostkę życia społecznego. Rozluźnienie więzi rodzinnych, zła sytuacja materialno-ekonomiczna czy brak wsparcia w społeczności lokalnej prowadzą często do powstawania problemów i dysfunkcji w funkcjonowaniu rodzin, które dotyczą w szczególności dzieci. By ograniczyć negatywne zdarzenia w rodzinach, konieczne jest szybkie diagnozowanie problemów i skuteczna pomoc. W tym celu powinno stworzyć się mechanizmy, które będą ukazywać szanse i stwarzać warunki rodzinom z dysfunkcjami do wyjścia z sytuacji kryzysowej. Zakłada się zatem realizację działań integracyjnych (spędzanie czasu w rodzinie) oraz oferowanie pomocy specjalistycznej w sytuacjach problemowych (poradnictwo, terapia, itp.).</i>			
	IV.4.5	Poszerzanie zasobów mieszkań socjalnych i chronionych	Urząd Gminy	Urząd Gminy	GOPS, organizacje pozarządowe, PCPR, PUP, instytucje polityki społecznej
		<i>Budowa mieszkań socjalnych i chronionych ma na celu przeciwdziałanie powstawania wykluczenia mieszkaniowego, które w swoim następstwie generuje zwiększone problemy społeczne. Pomocą w tym zakresie objęte zostać powinny osoby najuboższe oraz znajdujące się w przejściowych problemach. Nadrzędnym celem niniejszego kierunku interwencji jest stworzenie szansy powrotu do normalnych funkcji społecznych dla potrzebujących osób i rodzin.</i>			
	IV.4.6	Organizowanie i wspieranie funkcjonowania różnorodnych form pomocy społecznej	GOPS, PCPR	Urząd Gminy	Organizacje pozarządowe, instytucje polityki społecznej, PUP, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego

W ramach wdrażania efektywnej i integrującej polityki społecznej, zakłada się m.in. organizowanie i wspieranie funkcjonowania różnorodnych form pomocy społecznej, które będą odpowiadały na nowe, rosnące oczekiwania i potrzeby mieszkańców Gminy Krasiczyn. Potrzeba m.in. działań dostosowawczych w kontekście procesu starzenia się społeczeństwa.

IV.4.7	Objęcie monitoringiem wizyjnym strategicznych miejsc na terenie gminy	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, Policja, służby porządkowe, mieszkańcy i przedsiębiorcy
<i>Celem tego działania jest stworzenie systemu monitoringu miejsc strategicznych oraz niebezpiecznych na terenie gminy, który będzie działał z jednej strony prewencyjnie, zapobiegając aktom wandalizmu i sytuacjom niebezpiecznym, a z drugiej będzie pomagał wykrywać sprawców już dokonanych wykroczeń. Decyzje dotyczące rozmieszczenie kamer powinny być konsultowane ze społecznością lokalną i uwzględniać prawo każdego mieszkańca do prywatności.</i>				
IV.4.8	Poprawa stanu specjalistycznego doposażenia służb ratowniczych	Urząd Gminy	Urząd Gminy	OSP, PSP, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, sponsorzy prywatni, organizacje pozarządowe, LGD
<i>Zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa publicznego wymaga ciągłego doskonalenie wiedzy i umiejętności właściwych służb oraz modernizacji sprzętu, który wykorzystywany jest w ich pracy. Z racji tego, iż jednostka OSP stanowi jedną z podstawowych służb odpowiedzialną za bezpieczeństwo w Gminie Krasiczyn, pomoc materialna, jak i informacyjno-doradcza kierowana będzie w szczególności właśnie do nich. Pomoc ta powinna zostać poprzedzona diagnozą potrzeb (m.in. w zakresie wsparcia i doposażenia OSP) i określeniem systemu odpowiedzialności.</i>				
IV.4.9	Przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych (powódzie, susze, osuwiska, wichury, itp.)	Urząd Gminy, inne JST, służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo	Urząd Gminy	OSP, PSP, Policja, sąsiednie gminy, powiat przemyski, RZGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, NFOŚiGW, WFOŚiGW, administracja rządowa

Coraz powszechniejsze anomalie pogodowe powodują konieczność intensyfikacji działań w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom i skutkom klęsk żywiołowych, m.in. poprzez właściwe zagospodarowanie przestrzeni oraz systemy monitoringu i wczesnego ostrzegania. Konieczna jest współpraca z sąsiednimi JST w zakresie identyfikacji zagrożeń, budowy i modernizacji odpowiedniej infrastruktury, a także w ramach systemów informowania i koordynacji działań antykrzysowych.

IV.5 Nowe zarządzanie publiczne	IV.5.1	Rozwój współpracy z partnerami samorządowymi, w szczególności w ramach powiatu przemyskiego	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Sąsiednie JST, powiat przemyski, subregion podhalański, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, partnerzy zagraniczni, organizacje pozarządowe
	Podstawowymi założeniami nowego podejścia do wdrażania polityki rozwoju na każdym poziomie zarządzania państwem jest partnerstwo i zintegrowane podejście do obszarów rozwojowych, jak i problemowych. W ramach Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie-2020 i Programu Strategicznego Błękitny San przyjęto metodę indywidualnej ścieżki rozwoju subregionów wchodzących w skład województwa. W ramach szerokiej współpracy międzysamorządowej i międzysektorowej, zaplanowano realizację działań, zmierzających do podniesienia jakości i dostępności usług publicznych, wzrostu potencjału turystycznego i gospodarczego oraz atrakcyjności inwestycyjnej gminy i regionu. Należy również kontynuować współpracę wewnątrz powiatu oraz aktywizować współpracę międzynarodową.				
	IV.5.2	Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Organizacje pozarządowe, powiat przemyski, MPiPS, LGD

Nawiązywanie współpracy między samorządem a organizacjami pozarządowymi jest nie tylko obowiązkiem ustawowym, ale również rekomendowaną praktyką zarządczą. Organizacje pozarządowe odgrywają niezwykle istotną rolę w środowiskach lokalnych i małych społecznościach poprzez m.in. sprzyjanie integracji społecznej, rozwijanie oferty oświatowo-kulturowej, promocję sportu i rekreacji, pomoc osobom potrzebującym, działalność proinnowacyjną. Współpraca międzysektorowa, w tym zlecanie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym, tworzenie zespołów doradczych, informowanie, stanowi spełnienie nadrzędnej zasady subsydiarności i partnerstwa. Współdziałanie samorządu i podmiotów społecznych uprawdopodobnia zaistnienie efektu synergii oraz sprawia, że rozwój lokalny staje się wyzwaniem (zadaniem) dla całej wspólnoty samorządowej.

IV.5.3	Sprawny i skuteczny marketing lokalny w wymiarze regionalnym, krajowym i zagranicznym	Urząd Gminy, GOK	Urząd Gminy	Instytucje kultury, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, media lokalne i regionalne, agencje reklamowe
--------	--	---------------------	-------------	--

Jednym z kierunków polityki rozwoju w ramach Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego jest budowa i promocja marki Podkarpacia na arenie krajowej oraz międzynarodowej. W nawiązaniu do strategii regionalnej, zakłada się wdrożenie sprawnego i skutecznego systemu marketingu lokalnego w wymiarze regionalnym, krajowym i zagranicznym m.in. poprzez uspołnienie i koordynację działań wszystkich podmiotów, które realizują zadania z zakresu promocji. Nadrzędnym celem jest wykreowanie przewagi konkurencyjnej gminy w stosunku do innych miejscowości rekreacyjno-turystycznych w regionie.

IV.5.4	Doskonalenie kompetencji kadr administracji samorządowej	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Ośrodki szkoleniowe, konsultanci zewnętrzeni, organizacje pozarządowe, uczelnie wyższe
--------	---	-------------	-------------	---

Profesjonalizm i kompetencje pracowników oraz staranność i rzetelność załatwiania spraw stanowią jedne z podstawowych aspektów determinujących poziom satysfakcji z jakości usług publicznych i funkcjonowania urzędu. Zaprojektowano zatem działania służące doskonaleniu kompetencji kadr administracji samorządowej. Nieustanne zmiany prawa i ogólnoświatowa tendencja do poprawiania jakości świadczonych usług powodują, iż działania szkoleniowe, warsztatowe, itp. powinny być stałym elementem obecnym w pracy każdej jednostki samorządu terytorialnego.

	IV.5.5	Cyfryzacja urzędu oraz rozwój usług elektronicznych (e-administracja)	Urząd Gminy	Urząd Gminy	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, operatorzy teleinformatyczni
		<p><i>Niniejszy kierunek interwencji stanowi odpowiedź na rosnące oczekiwania klientów względem organów administracji publicznej. Nawiązuje do średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo, której jednym z priorytetów jest sprawne i efektywne państwo, oraz do strategii „Sprawne Państwo 2020”, która ma doprowadzić do zwiększenia skuteczności i efektywności państwa otwartego na współpracę z obywatelami, m.in. poprzez szerokie stosowanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych. W ramach niniejszego kierunku interwencji planuje się wdrożenie planu cyfryzacji Urzędu Gminy w Krasieczynie oraz rozwój usług elektronicznych (e-administracja), co pozwoli na podniesienie jakości usług publicznych świadczonych na rzecz mieszkańców, przedsiębiorców, turystów i innych klientów urzędu.</i></p>			

Przedsięwzięcia zaplanowane w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Dla Gminy Krasieczyn:

Tabela 16 Przedsięwzięcia zaplanowane w ramach PGN dla Gminy Krasieczyn

Harmonogram Działań związanych z realizacją Planu Gospodarki Niskoemisyjnej L.P	Obszar sektorowy	Rodzaj działania	Lata realizacji
1	Gminne jednostki organizacyjne	Termomodernizacja i modernizacja instalacji elektrycznych w budynkach użyteczności publicznej	2015 - 2020
2	Gminne jednostki organizacyjne	Systemy sterujące i monitorujące zużycie energii w obiektach użyteczności publicznej	2015 - 2020
3	Gminne jednostki organizacyjne	Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego na terenie MOF Przemysł	2015 - 2020
4	Gminne jednostki organizacyjne	System „Zielonych Zamówień Publicznych”	2015 - 2020
5	Gminne jednostki organizacyjne	Planowanie przestrzenne	2015 - 2020

6	Mieszkalnictwo	Montaż instalacji kolektorów słonecznych w budynkach mieszkalnych, wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne	2015 - 2020
7	Mieszkalnictwo	Edukacja mieszkańców w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii	2015 - 2020
8	Transport	Modernizacja i rozbudowa nawierzchni dróg publicznych, ulic i chodników	2015 - 2020
9	Transport	Rozbudowa i integracja systemu komunikacji publicznej na terenie MOF Przemysł	2015 - 2020
10	Transport	Budowa infrastruktury rowerowej	2015 - 2020
11	Transport	Zwiększenie wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych (TIK)	2015 - 2020

Finansowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej to środki pochodzące z Unii Europejskiej w ramach budżetu 2014-2020: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ 2014-2020)

Celem programu jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej. Program ten ma służyć zmniejszeniu różnic w rozwoju infrastruktury jako dzieli Polskę i najlepiej rozwinięte kraje Unii. Luka w rozwoju infrastruktury uniemożliwia optymalne wykorzystanie zasobów kraju oraz w dużym stopniu blokuje istniejący potencjał. Zmniejszenie tej luki jest niezbędnym warunkiem wzrostu konkurencyjności i podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej Polski przy jednoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej.

Podstawowym źródłem finansowania POIiŚ 2014-2020 będzie głównie Fundusz Spójności, którego głównym zadaniem jest wspieranie rozwoju europejskich sieci komunikacyjnych oraz

ochrony środowiska w krajach Unii Europejskiej.

Działania w ramach POIiŚ :

Priorytet I

promowanie odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej:

Wytwarzanie, rozprowadzanie i wykorzystywanie OZE (poprzez budowę lub modernizację farm wiatrowych, instalacji na biomasę lub biogaz;

Udoskonalenie efektywności energetycznej w obszarze publicznym i mieszkaniowym

Rozwinięcie inteligentnych systemów dystrybucji i wdrażanie ich (np. tworzenie sieci dystrybucyjnych średniego i niskiego napięcia)

Priorytet II - ochrona środowiska (włączając w to dostosowanie się do zmian klimatu):

Wspieranie rozwoju infrastruktury środowiskowej (modernizacja oczyszczalni ścieków, sieci kanalizacyjnych, instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych)

Protekcja i odbudowanie różnorodności biologicznej, polepszeniu stanu środowiska miejskiego (np. zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza)

Adaptacja do zmian klimatu (np. ochrona terenów miejskich przed niekorzystną pogodą czy prowadzenie projektów z zakresu małej retencji)

Priorytet III- modernizacja infrastruktury komunikacyjnej nastawiona na ochronę środowiska:

Modernizacja drogowego i kolejowego zaplecza w sieci TEN-T, poza tą siecią i w aglomeracjach

Niskoemisyjna komunikacja miejska, śródlądowa, morska i intermodalna.

Priorytet V - udoskonalenie infrastruktury bezpieczeństwa energetycznego:

Rozwinięcie inteligentnych systemów rozprowadzania, gromadzenia i przesyłu gazu ziemnego i energii elektrycznej (np. poprzez rozbudowę sieci przesyłowych i dystrybucyjnych).

System monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy

Procedury wdrażania, monitorowania i aktualizacji zawierają listę działań, których podjęcie ma na celu ułatwienie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025 oraz umożliwienie stałego monitorowania i dostosowywania zapisów Strategii do zmieniających się warunków otoczenia społeczno-gospodarczego. Proces wdrażania Strategii jest rozpatrywany na trzech głównych poziomach: organizacyjnym, merytorycznym i społecznym.

Poziom organizacyjny

Strategia proponuje przede wszystkim zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na polu aktywizacji mieszkańców gminy, które mogą być partnerami administracji samorządowej w procesie wdrażania.

Partnerów, biorących udział w realizacji Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn, można podzielić na trzy główne grupy (zgodnie z zasadą „trójkąta współpracy”):

1. instytucje publiczne (władze samorządowe, instytucje użyteczności publicznej, agendy rządowe, przedsiębiorstwa komunalne),
2. prywatni przedsiębiorcy i organizacje otoczenia biznesu (firmy, spółdzielnie, instytucje finansowe, stowarzyszenia),
3. organizacje pozarządowe (towarzystwa i stowarzyszenia, fundacje, związki zawodowe, grupy nieformalne).

Praca zespołowa, partnerska na rzecz rozwoju gminy wymaga od osób i organizacji pełnego zaangażowania i wiąże się z podejmowaniem ryzyka. Być „partnerem” oznacza w pełni odpowiadać za działania własne i tych, z którymi wspólnie podejmujemy decyzje. Tak realizowana zasada partnerstwa jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej.

Koordinacja procesu wdrażania i aktualizacji Strategii będzie odbywać się poprzez wykorzystanie samorządowego modelu zarządzania Strategią. Model ten przekazuje proces zarządzania Strategią w ręce przedstawicieli władz jednostek samorządowych, a więc w tym przypadku – Wójta Gminy Krasiczyn oraz Rady Gminy. Decyzje, podejmowane w porozumieniu tych organów, oparte na kompleksowym podejściu do uwarunkowań społeczno-gospodarczych, będą w bardzo istotny sposób wpływały na rozwój lokalny Gminy Krasiczyn.

Wdrażanie Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu podmiotów, wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Celem wystąpienia efektu synergii w odniesieniu do działań władz samorządowych w zakresie stymulowania rozwoju gminy, zostanie utworzony ośrodek koordynacji podejmowanych decyzji – **Zespół Koordynacyjny ds. Wdrażania Strategii**. Jego podstawowymi zadaniami powinny być:

- 1) koordynacja współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorstwami,
- 2) harmonizacja realizacji działań zapisanych w Strategii i innych dokumentach branżowych,
- 3) przedstawianie informacji o realizacji Strategii,
- 4) pozyskiwanie partnerów do realizacji zadań zapisanych w Strategii.

Wszyscy partnerzy realizujący zadania w Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn będą proszeni o aktywną współpracę z Zespołem. W tym celu u każdej jednostki koordynującej zadania w Strategii powinna zostać wyznaczona osoba do kontaktu z Zespołem, szczególnie w kontekście aktualizacji i monitorowania strategii. Utworzenie takiej sieci współpracy na terenie gminy z pewnością przyczyni się do koordynacji zadań w zakresie wspierania rozwoju lokalnego, efektywniejszego generowania pomysłów na wspólne projekty oraz realnego zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025.

Sprawozdawczość z monitoringu i ewaluacji oraz aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025 dokonywane będą **w okresach rocznych**. Zespół Koordynacyjny dokonuje okresowej oceny stopnia realizacji Strategii w oparciu o dwa elementy podsystemu monitorowania i ewaluacji:

- 1) **Analizę wskaźnikową**, bazującą na miernikach wyznaczonych dla każdego celu operacyjnego Strategii Rozwoju, opracowywaną przez Zespół Koordynacyjny w oparciu o pozyskane dane statystyczne i informacje, w skład których wchodzi następujące źródła informacji:
 - statystyka publiczna – generowana przez Główny Urząd Statystyczny w ramach Banku Danych Lokalnych, dostępna pod adresem www.stat.gov.pl – z uwzględnieniem opóźnienia w zamieszczaniu aktualnych danych statystycznych w Banku Danych Lokalnych;
 - statystyka prowadzona przez samorząd gminny – generowana i gromadzona przez poszczególne komórki Urzędu Gminy oraz jednostki gminne, zobowiązane do terminowego przekazywania danych i informacji do Zespołu;
 - statystyka prowadzona przez podmioty prywatne, pozarządowe, samorząd powiatowy, samorząd regionalny i administrację rządową dot. działań zbieżnych merytorycznie z badanym celem operacyjnym (informacje i dane pozyskiwane przez Zespół Koordynacyjny).

Mierniki pochodzące ze statystyki publicznej (BDL GUS) mogą zostać przedstawione w układach porównawczych, tj. np. w porównaniach względnych do innych gmin i średniej dla powiatu, województwa podkarpackiego oraz kraju. Zakres czasowy analizy powinien obejmować zmiany w stosunku do roku bazowego (2014 r.) i roku ostatniego badania (dynamika).

2) Raport z realizacji kierunków interwencji Strategii Rozwoju, przygotowywany przez Zespół Koordynacyjny, opierający się na informacjach dotyczących stanu realizacji danego kierunku interwencji, przekazywanych (co roku) przez poszczególne komórki Urzędu Gminy oraz jednostki gminne zbieżne merytorycznie z badanym celem operacyjnym (konkretna komórka lub jednostka gminy składa sprawozdanie do Zespołu, który – na podstawie złożonych sprawozdań, opracowuje raport).

Raport z realizacji kierunków interwencji, który wraz z analizą wskaźnikową jest podstawą dla władz samorządowych Gminy Krasiczyn do podejmowania oceny realizacji Strategii Rozwoju, wprowadzania uzupełnień oraz dokonywania niezbędnych i uzasadnionych zmian (reagowanie na zmieniające się uwarunkowania społeczno-gospodarcze w otoczeniu gminy).

Poziom merytoryczny

Poziom merytoryczny obejmuje wdrażanie i monitorowanie realizacji celów zapisanych w Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025 oraz przegląd zapisów Strategii i ich aktualizację. W konsekwencji systematycznych działań wdrożeniowych i monitorujących, osiągnięte zostaną cele operacyjne (średniookresowe) i strategiczne (długookresowe). Strategia Rozwoju Gminy Krasiczyn określona została na lata 2015-2025. Okres ten odzwierciedla kolejny okres budżetowy Unii Europejskiej oraz działania aktualizacyjne dokumentów regionalnych i krajowych.

Na poziomie merytorycznym ważną rolę przypisuje się Radzie Gminy, reprezentującej różnorodne środowiska lokalne. Tym samym Rada będzie wsparciem merytorycznym dla Zespołu Koordynacyjnego ds. Wdrażania Strategii. Monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii będą dokonywane zgodnie z poniższą procedurą.

Procedura monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn

1. Zadania związane z monitoringiem, ewaluacją i aktualizacją Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025 powierza się Wójtowi Gminy Krasiczyn.
2. Odpowiedzialność za zwoływanie posiedzeń Rady Gminy w zakresie ewaluacji i aktualizacji Strategii powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy, na wniosek Wójta Gminy Krasiczyn.
3. Odpowiedzialność za obsługę techniczną i organizacyjną prac ewaluacyjnych i aktualizacyjnych Rady Gminy powierza się Zespołowi Koordynacyjnemu ds. Wdrażania Strategii.
4. Wójt Gminy Krasiczyn może zaprosić do prac Rady Gminy w zakresie ewaluacji i aktualizacji Strategii przedstawicieli innych organizacji i/lub instytucji.

5. Każdego roku realizacji Strategii, w terminie do końca lutego danego roku, wyznaczony kierownik Zespołu Koordynacyjnego będzie składał Wójtowi Gminy Krasiczyn raport z realizacji kierunków interwencji oraz analizę wskaźnikową realizacji celów Strategii za dany okres sprawozdawczy.
6. Zakres raportu z realizacji kierunków interwencji obejmuje:
 - skrótowe przedstawienie aktualnego stanu realizacji poszczególnych kierunków interwencji,
 - skrótowe przedstawienie ewentualnych trudności realizacyjnych dla poszczególnych kierunków interwencji, z uwzględnieniem proponowanych działań naprawczych,
 - wielkość środków finansowych wydatkowanych na realizację kierunków interwencji w badanym okresie, w podziale na źródła finansowania.
7. Zakres analizy wskaźnikowej realizacji celów strategii obejmuje:
 - porównanie wskaźników bazowych (dla roku 2014) ze wskaźnikami dla badanego okresu realizacji Strategii,
 - wskazanie tendencji wzrostowych i malejących w poszczególnych celach operacyjnych Strategii.
8. Raport z realizacji kierunków interwencji oraz analiza wskaźnikowa są przygotowywane przez Zespół Koordynacyjny w oparciu o informacje i dane statystyczne pozyskane od właściwych komórek Urzędu Gminy, jednostek gminnych lub partnerów realizacyjnych.
9. Na specjalnym posiedzeniu Rada Gminy dokonuje ewaluacji i (ewentualnie) aktualizacji Strategii.
10. Przewodniczący Rady Gminy, na wniosek Wójta Gminy Krasiczyn, zwołuje posiedzenie ewaluacyjne i aktualizujące w październiku lub listopadzie każdego roku realizacji Strategii.
11. Przewodniczący Rady Gminy, na wniosek Wójta Gminy Krasiczyn, może zwołać dodatkowe posiedzenia monitorujące i aktualizacyjne.
12. Rada Gminy na posiedzeniu ewaluacyjnym i aktualizującym dokonuje:
 - oceny realizacji celów Strategii na podstawie materiałów przygotowanych przez Zespół Koordynacyjny ds. Wdrażania Strategii (stan osiągnięcia wskaźników przyjętych dla poszczególnych celów operacyjnych Strategii),
 - identyfikacji problemów, które ograniczyły bądź uniemożliwiły realizację wyznaczonych celów,
 - opracowania propozycji niezbędnych zmian w zakresie realizowanych celów i kierunków interwencji.

13. Propozycje niezbędnych zmian w zakresie realizowanych celów Rada Gminy przedstawia Wójtowi Gminy Krasiczyn, który podejmuje decyzję o ich ewentualnym uwzględnieniu w Strategii.
14. Prace Rady Gminy na specjalnym posiedzeniu ewaluacyjnym i aktualizacyjnym są protokołowane. Efektem posiedzeń jest sprawozdanie z posiedzeń Rady Gminy, przygotowywane przez Zespół Koordynacyjny ds. Wdrażania Strategii.

Poziom społeczny upowszechnienia:

Poziom społeczny dotyczy upowszechniania zapisów Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn wśród społeczności lokalnej oraz pozyskiwania partnerów (lokalnych i zewnętrznych) dla realizacji zadań Strategii. Głównym adresatem zapisów Strategii są mieszkańcy gminy, a w szczególności:

1. Radni, pracownicy Urzędu Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych;
2. Posłowie i senatorowie reprezentujący w Parlamencie region Podkarpacia oraz radni Sejmiku Wojewódzkiego, związani z ziemią przemyską;
3. Przedsiębiorcy, przedstawiciele sektora gospodarczego, instytucje otoczenia biznesu, instytucje szkoleniowe z regionu;
4. Sektor finansowy – banki, instytucje pożyczkowe i kredytowe;
5. Wyższe uczelnie z terenu Podkarpacia,
6. Organizacje pozarządowe z terenu gminy, Powiatowy Urząd Pracy, placówki edukacyjne.

Upowszechnienie zapisów Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn wśród społeczności lokalnej ma na celu:

1. Poinformowanie o zakończeniu prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025;
2. Objasnienie dalszych etapów procesu planowania rozwoju społeczno-gospodarczego w gminie – realizacja zapisów Strategii, zaproszenie partnerów do współpracy;
3. Prezentację lokalnego potencjału społeczno-gospodarczego Gminy Krasiczyn, priorytetów i kierunków jego rozwoju w najbliższych latach (obszary priorytetowe i cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki interwencji);
4. Objasnienie roli funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w finansowaniu rozwoju lokalnego i sposobu ich pozyskiwania poprzez przygotowanie projektów wynikających ze Strategii Rozwoju – z kierunków interwencji.
5. Zachęcenie do wzięcia udziału w realizacji zapisów Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn.

W celu upowszechnienia treści Strategii Rozwoju Gminy proponuje się realizację następujących działań:

1. Opracowanie krótkiego materiału przybliżającego mieszkańcom Strategię Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025;
2. Umieszczenie do pobrania w wersji elektronicznej na stronie internetowej gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) materiału przybliżającego zainteresowanym Strategię Rozwoju Gminy Krasiczyn;
3. Udzielanie przez władze samorządowe gminy wywiadów dla prasy lokalnej i regionalnej oraz lokalnych rozgłośni radiowych na temat zakończenia prac nad Strategią Rozwoju Gminy oraz sposobów realizacji jej zapisów;
4. Przekazanie bibliotekom publicznym oraz szkołom z terenu gminy wydrukowanego egzemplarza tekstu Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn na lata 2015-2025 wraz z nagraniem płytą CD, zawierającą materiał informacyjny przybliżający Strategię oraz jej pełny tekst.

Ważnym adresatem Strategii Rozwoju Gminy Krasiczyn jest również otoczenie jednostki, szczególnie:

1. Sąsiednie gminy;
2. Powiat Przemyski;
3. Zarząd Województwa Podkarpackiego;
4. Wojewoda Podkarpacki;
5. Organizacje samorządu gospodarczego o ponadlokalnym zasięgu;
6. Organizacje rządowe, samorządowe i pozarządowe o ponadlokalnym zasięgu (regionalnym i krajowym);
7. Potencjalni inwestorzy zainteresowani inwestycjami w gminie;
8. Zagraniczni partnerzy samorządowi Gminy Krasiczyn.